

الرَّدُّ الْوَافِرُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الْفَاجِرِ

لِيَعْنَى

دِيَارُ سُولِ اللَّهِ آواز

مُؤَلِّف

ابُو مُحَمَّدِ إِيمَانُ اللَّهِ الْبَشَّاُورِي

حَفَظَ اللَّهُ تَعَالَى

مَكْتَبَةُ مُحَمَّدٍ

مَكَلِّفَ مَارِكِسْ بِرْزَوْنِ كِجْنَجْ بِيرْزَوْر

Ketabton.com

الْحَمْدُ لِلّٰهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ
أَنفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مِنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلٌّ لَّهُ وَمَنْ يُضْلِلُ
فَلَا هَادِيٌ لَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ لِإِلٰهٖ إِلٰهٖ اللّٰهِ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ

اما بعد : الله رب العالمين خپل رسول محمد ﷺ تقول
امت ته راليبلے دیے، دیے دپاره چه امت کبن د الله په ذات او
صفاتو یقین راشی او د ایمان او د توحید په نور باندھ
رنگ شی، او د هر قسم شرك، کفر، بدعت او د ضلال نه
بچ پاتے شی، او دا په هر نبی فرض وی چه هفة به خپل
امت ته د خیر خبریے و پراندھے کوی او د تولو غلطو او شری
خبرونه به ئے منع کوی لکھ دا خبره په صحیح حدیث د
مسلم (۱۲۶/۲) او ابن ماجہ (رقم : ۳۹۵۶) کبن راغلے د
(إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيٌّ إِلَّا كَانَ حَقًا عَلَيْهِ أَنْ يَدْلُلُ أُمَّةً عَلَى مَا
يَعْلَمُهُ خَيْرًا لَّهُمْ وَيُنذِرَهُمْ مَا يَعْلَمُهُ شَرًا لَّهُمْ الحديث)

کل حقوق محفوظ دی

كتب **» (دیار رسول الله آواز«) (یے مطلبہ چغہ)**
مؤلف **شیخ القرآن والحدیث ابو محمد امین الله**
البشاوری حفظہ الله ورعاه
کمپیوٹر نگ **ابوزہیر سیف الله البشاوری (عفی الله عنہ)**
تاریخ **۱۴۲۱ھ محرم الحرام (۲۹)**
طبع دوم **الموافق (۱۵/۱/۲۰۱۰ء)**

ناشر

مکتبہ محمدیہ

بیرون گنجیت منگل مارکیٹ پینسور بخار
03018828402 ولی الله

وَالرَّسُولُ إِنْ كُتُّسْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾ (النساء / ٥٩)

(که ستاسو په خبره کېن جګړه راشی نو الله او د هغه رسول ته ئے واپس کړئ، که چرسې ايمان لري په الله او په ورځ روستني، دا کار دير غوره او بنائيسته انجام والا ده) علامه ابن کثیر ددې آيت لاندې ليکي : «هرڅوک چه فيصله د الله کتاب او درسول الله ﷺ سنت ته نه پيش کوي نو هغه کافر ده» . (تفسیر ابن کثیر ١٨١) او هغه مسئله دا ده چه آيا «يامحمد» او «يارسول الله» ويئل درسول الله ﷺ د وفات نه روستو ياد وړاندې (جدا) ځائے نه غائبانه آواز کول جائز دی او که نه؟ ددې مسئله تحقیق تاسو دلته او ګورئ او بیاد خان سره انصاف او کړئ، او دا اووايی چه «اللَّهُمَّ أَسْتَهْدِيْكَ لِإِرْشَادِ أَمْرِيْ» (اسے الله! زه تانه د دير هدایت والا خبره غواړم) . او په اخلاص سره داسې اووايی : ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ . (ايم الله! ما ته نېغه لاره او بنایه!) . لا هغه او ګډه دعاء اولو له کومه به چه رسول الله ﷺ په

زمانيه مخکښ هیڅ نبی داسې نشيته چه مګر په هغه بانديه دا لازم وه چه خپل امت ته به هغه خير بنائي کوم چه ده ته معلوم ده او یروی بهئے د هغه شرنه چه ده ته معلوم ده) .

نو که یو سړې وائی چه دا مسئله درسول الله ﷺ نه قل شویه نه ده، ليکن د خير خبره ده، نو عمل پرمي سستحب ده، نو غلط وائی، ددې مذکوره حدیث نه خالف ده.

نو هرء مسئله بانديه دليل د قرآن او د سنت صحیحه د اجماع نه پيش کول فرض دی، که هغه د عقیدې مسئله وی او که د احكامو سره تعلق لري.

هرکله چه دا معلومه شوه نو دلته بعضې ناپوهانو یوه مسئله خلقوته پيش کړئ او پيش کوي ئې بلکه په ساجدو کېن ئې ليکي او خوک چه په هغه مسئله ردوي، نو هغوي ورته کافراوې دینه وائی، نوراخئ چه دا مسئله په قرآن او سنت کېن او ګورو، خکه چه د اختلاف فتمولو د پاره الله تعالى قرآن او احاديث را پېلې دی.

الله تعالى فرمائی : ﴿فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ﴾

(چاله چه یو صفت نه وی ورکپے شوی او هغه ئے خار
کبن بسکاره کوي، داداسے دے لکه د دروغو دوه جامى ئے
چه اغوشتى وی)

نو زه اوس - ان شاء الله - پدي رساله سره جواب ورکوم
تول اهل بدعته او هغوى دى دا اوگورى او دارساله
يواخى دا مسئله نه ذكر کوي بلکه دا مشتمله ده په ډيرو
قواعد او اصول او دلائل شرعىو باندې نو - ان شاء الله
چه زياته مفيده به وی، ځکه چه ما په خوب کبن ددى
كسانو رغرول او ذليل کول ليدلی دی، پس د استخاره
کولونه -

دې رساله کبن به د حق دلائل مخکبن ذكر کيرى
تفصيلاً او ببابه د باطل پرستو خه دليلونه او د هغه
صحیح جوابونه ذكر کيرى - ان شاء الله -
وماتوفيقى الا بالله عليه توكلت واليه انيب
(ثلاثاء صفر المظفر ١٤٢٠/٢٠ هجري)

0000000

تهجدو کبن لوستله:
(اللَّهُمَّ رَبَّ جِبَرِيلَ وَمِيكَائِيلَ، عَالَمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ) تر
آخر پوري - نو الله پاك به حق درنصيب کري، هر طرف ته
چه وی -

او ددي رساله باعث په مونږ باندې ډير علماء وواو
مولوي اسد الله ننگره اري ماته یوه رساله راورله چه د
هغه نوم «احسن المآرب» دې او په هفه کبن ئے غير الله ته
چغه و هل جائز کري دی، او هر غائب ته آواز کول ئے حلال
ګنرلى دی چه د هغه رساني نه زمونږ گرد و نواح ډيرو
مبتدعيينو استدللات کول ځکه د دوى په نزد دشامي
عبارةت د قرآن او حديث نه زييات اهميت لري، شامي خه
چه هره توره کرخه د دوى په نزد معتبر دليل دې، تردې چه
يو په نوم ملا ما پسي ډيرو كتابونو حواله راولينه چه
هغه كتابونه هغه ليدلی هم نه دی، ليکن د دغه مذکوره
رساله نه ئې ليکل کري وو -

او ددي مثال حديث کبن دې : (المُتَشَبِّهُ بِمَا لَمْ يُعْطَ
كَلَّا بِسِئْلَةٍ تَوْبَسِيْلَةٍ) (بخاري ٧٨٥/٢) مسلم (٢٠٦/٢)
نرمدي (۲)

د حق پرست دليلونه او تائيدات

هره مسئله قرآن او سنت کبن شته نو اول د هفعه نه
دليل ذکر کول ضروري وي او قرآن او سنت ناقص نه دي
لکه خرنگ چه باطل پرست دا غلط گمان لري:

اول عظيم دليل د قرآن کريم نه:

(قال الله تعالى في قوله الصادق :

﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ يَنْكُمْ كَذُعَاءً بَعْضُكُمْ بَعْضاً ۚ
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَادِأٍ ۚ فَلَيَحْدُثَ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبُهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبُهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

(سورة النور آيت ٦٣ پاره ١٨)

(الله رب العزت فرمائي: مهه گرخوي آواز رسول الله ته به
خپل مينچ کبن داسې لکه تاسو چه یوبيل ته آواز کوي،
الله هغه کسان پيژنى چه ستاسونه پتېږي، پس اوده
يرېږي هغه کسان چه درسول الله عبئيله د امر او حکم
خلاف کوي چه یاخوبه پرمي فتنه راشى او یابه وو سېږي

دوی ته دردناك عذاب)

داد آيت حاصل دادې - ددي آيت کريمه په تفسير کبر
د حق پرست علماء تفسironه او ګوره!

علامه ابن کثير (٣٠٦/٢) کبن فرمائي:

(قَالَ الصَّحَّاْكُ: كَانُوا يَقُولُونَ يَا مُحَمَّدُ يَا أَبا الْقَاسِمِ
فَنَهَا هُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَنْ ذَلِكَ إِعْظَامًا لِلنَّبِيِّ ﷺ قَالَ فَقُولُوا
نَبِيُّ اللَّهِ، يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَذَا قَالَ مُحَاجِهٌ وَسَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ
وَقَالَ قَتَادَةُ: أَمَّرَ اللَّهُ أَنْ يُهَابَ نَبِيُّهُ ﷺ وَأَنْ يُسْجَلَ وَأَنْ يُعَظَّمَ
وَأَنْ يُسْوَدَ)

(ضحاک وئيلي چه صحابه کرامو به رسول الله عبئيله ته

يامحمد او يابا القاسم وئيلونو الله تعالى ددي نه منع کړل
دپاره د تعظيم دنبي عبئيله او ورته ئه او فرمایل: چه داسې
وايئ يانبى الله او يارسول الله. دغه شان خبره مجاهد او
سعید بن جبیر کريده او قتاده وئيلي دي چه الله تعالى
حکم فرمائیل دي چه د هفعه دنبي د حکم نه هيبت او کري
شى او د هفعه تعظيم او اجلال او اکرام او کري شى).-

حاصل دادې چه ددي آيت کبن الله پاک د (يا محمد) د
وئيلونه منع کري ده، هکه داد نبى عبئيله ده، او د

علامه محمد بن احمد جزى الکلبی په کتاب التسهیل (۱۹۳/۱) د سوره المائدے د آیت «إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ لَاندِي لیکلی دی : «نَذَأُهُمْ لَهُ بِاسْمِهِ دَلِيلٌ عَلَى أَنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يُعْظَمُونَ كَتَعْظِيمِ الْمُسْلِمِينَ لِمُحَمَّدٍ ﷺ فَإِنَّهُمْ كَانُوا لَا يُنَادُونَهُ بِاسْمِهِ» -

مطلوب دادی چه حواريون د عیسی علیه السلام نوم مبارک و اخستو په آواز کولو کبن دا دلیل دی پدی چه دوی به د خپل نبی دومره اکرام او ادب نه کولو لکه چ مسلمانانو او صحابه کرامو د محمد ﷺ ادب کولو ځکه د تولو مسلمانانو صحابه کرامو طریقه دا و چه رسول الله ﷺ ته به دوی په نوم آواز هیچري نه کولو، دا دلیل دی پدی چه د تولو صحابه کرامو اجماع ده پدی چه په «(یا محمد) سره آواز کول د محمد ﷺ ب ادبی ده او یه ادب شخص له به الله پاک سخته سزا و رکوی، او که عقیده ورسره هم غلطه لری نوبیا خو هلاکت در هلاکت دی - د عبارت تفصیل سره مطالعه کړه -

دارنګه اوگوره تسهیل (۷۳/۳) :

نبی علیه السلام مشروع تعظیم کول پکاردي، دا یو تفسیر دی پدیه آیت کبن نو چه قرآن د (یا محمد) نه منع اوکره نوبیا کوم کس دیه چه هغه پدیه کبن اجازت ورکری او که نه دا آیتونه ستاسو په نزد هیڅ حقیقت نه لری یا منسوخ شوی دی، لکه په هر ځائی کبن دا خلق وائی چه دا منسوخ شوی دی او دا منسوخ دی، دارنګه د قرآن په مقابله کبن دبل کتاب هیڅ حیثیت نه شته، چه انسان هغه پیش کړی او دا به مفصله روستوراши -

دارنګه اوگوره تفسیر قرطبي (۳۲۲/۱۲)

(يُرِيدُ، يُصِيغُ مِنْ بَعْدِهِ يَا أَبَا الْفَاقِسِ بَلْ عَظِيمُهُ كَمَا قَالَ فِي الْحُجُرَاتِ) - (يعنى مراد د الله تعالى دا دیه چه دراندیه نه چغه وهل مه کوي بلکه د رسول الله ﷺ تعظیم اوکری) - دارنګه تفسیر علاء الدين الخازن (۳۶۵/۳) کبن دی : (وَقَيْلَ مَعْنَاهُ لَا تَدْعُوهُ بِاسْمِهِ كَمَا يَدْعُونَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا يَا مُحَمَّدُ، يَا عَبْدَ اللَّهِ وَلِكُنْ فَخَمُوْهُ وَعَظِيمُهُ وَشَرِفُهُ الْخَ) - (معنی داده چه په نوم باندیه رسول الله ﷺ ته آواز مه کوي لکه یوبل ته چه آواز کوي دا سیه مه وايئ : یا محمد یا عبد الله بلکه عزت او عظمت رسول الله ﷺ او ساتی)

وَفِي أَحْكَامِ الْقُرْآنِ لِلْسَّيُوطِينِ : إِنْ فِي هَذَا النَّهْيِ تَحْرِيمٌ نَدَا
مُتَّبِعٌ بِاسْمِهِ وَالظَّاهِرُ اسْتِمْرَارٌ ذَلِكَ بَعْدَ وَفَاتِهِ إِلَى الْآنِ
اَنْتَهِي) .

د عبارت مقصدا دادی چه ابن عباس رض فرمائی
رسول الله صلوات الله عليه وسلم ته په نوم آواز کول حرام دی او ظاهره خب
داده چه دا اوس هم حرام دی، منسوخ شوی نه دی،
اوس دی د «یا محمد» و یونکه او لیکونکه سوچ او کپری
دا په کوم دلیل مونږ جائز کپری دی، آیا په تاوئیل
ماوئیلی باندی او که نه خه حق دلیل هم شته؟ او که
دوی د عبد الله بن عباس رئيس المفسرين او حسن او قته
او سعید بن جبیر رحمهم الله نه بنه پوهیپری چه دالو
علماء دی .

دارنگه او گوره لاندینی تفاسیر او گوره:
المظہری (٥٧٢/٦)، تفسیر اضواء البيان للشنقيطي (١٦٦)
صفوة التفاسير (٣٥١/٣) تفسیر الطبری (١٣٥١/٨) الـ
المحيط (٤٧٦/٦)، الكبير (٤٠٢٥) تفسیر جلالین (٣٠٢) معار
القرآن (٤٥٠/٦)

«لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بِأَنْ تَقُولُوا يَا مُحَمَّدُ الْخَ».»

«وَالْقَوْلُ الثَّانِيُّ أَنَّ الْمَعْنَى لَا تَدْعُوا الرَّسُولَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
بِاسْمِهِ»

(يعنى رسول الله صلوات الله عليه وسلم ته په نوم آواز مه کوئ)

دارنگه العلامه المفسر الشوكاني فرمائي:

«وَأَخْرَجَ عَبْدُ الْغَنِيِّ بْنُ سَعِيدٍ فِي تَفْسِيرِهِ وَابْنِ نَعِيمٍ فِي
الدَّلَائِلِ عَنْهُ أَيْضًا أَمَّا عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ فِي الْآيَةِ : لَا تَصِيْحُوا
بِهِ مِنْ بَعْدِ يَا بَا الْقَاسِمِ وَلِكِنْ كَمَا قَالَ اللَّهُ فِي الْحُجَّرَاتِ -»

(د سعید بن جبیر او د نورو مفسرینو نه نقل دی چه
رسول الله صلوات الله عليه وسلم ته په نوم د (یا محمد) سره آواز مه کوئ، او
دارنگه د وراندي نه ورته چفع مه و هي) .

دارنگه دا معنی پدیه لاندینو تفاسیر و کبس او گوره:
ایسر التفاسیر (٢٥٩/٣) المدارك (٣٦٥/٣) على هامش

الخازن، روح المعانى د علامه آلوسى (٢٤٥/١٨) قال :
وَأَخْرَجَ أَبْنُ أَبِي حَاتِمٍ وَأَبْنُ مَرْدَوِيَّهُ وَابْنُ نَعِيمٍ فِي الدَّلَائِلِ عَنْ
أَبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : كَانُوا يَقُولُونَ يَا مُحَمَّدُ ، يَا أَبَا الْقَاسِمِ فَنَهَا هُمُ
اللَّهُ عَنْ ذَلِكَ بِقَوْلِهِ سُبْحَانَهُ : لَا تَحْعِلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ الْآيَةُ
إِعْظَامًا لِلنَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالُوا يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَيَارَسُولَ اللَّهِ،
وَرُؤَى نَحُوُّ هَذَا عَنْ قَتَادَةَ وَالْحَسَنِ وَسَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَمُحَاجَدِ

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُنَادِونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجَّرَاتِ أَكْثُرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ﴾

(سورة الحجرات آیت: ٥، پاره ٢٦)

ترجمه: هغه کسان چه آوازونه کوي تاته ايه زمانبي!
اخواد حجرونه او ديوالونونه، اکثر دوى به عقله دى)-
پس د آيت کريمه نه واضحه شوه چه خوك رسول الله
عليه السلام ته چفه وهى، پس د هفته نه چه هغه دنيانه لاروا او
وفات شو نو داي عقله دى، غويايا خردى، نو خوك چه د «
يامحمد، او يار رسول الله» چفه وهى، غويان او خره دى،
بلکه د هغوی نه پسے اخواته دى، اکثر دا قسم خلق
مشاركان هم وي.

ددى آيت په شان نزول کبن د مفسرينو اقوال او گوره چه
يقين ته دا خبره کوزه شى. (ان اراد الله بك خيراً)
او د قرآن پدى بهترینو الفاظو چه دير عظمت والا دى
لرسوچ هم او كره ايه مسلمانه چه قرآن کبن يوه مسئله
شته نو دبل چا دليل ته خه حاجت دى.
ليكن مونږ وايو چه دا خبره زمونږ يواخه نه ده د تيولو
صحيح مسلمانانو او علماء کرامو او مشائخ عظامو ده.

وأيضاً قال الصاوي على هامش جلالين ص (١٠) :
لَا تَحْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ أَيُّ نِدَاءُهُ بِمَعْنَى لَا تَنْدَوْهُ
بِاسْمِهِ فَتَقُولُوا إِنَّمَادُهُ وَلَا بِكُنْتِهِ فَتَقُولُوا إِنَّهُ أَبَا الْقَاسِمِ
وَأَسْتُفِيدُ مِنَ الْآيَةِ أَنَّهُ لَا يَحْجُرُ نِدَاءَ النَّبِيِّ ﷺ بِغَيْرِ مَا يُفِيدُ
الْتَّعْظِيمُ لَا فِي حَيَاةِهِ وَلَا بَعْدَ وَفَاتِهِ).

(تفسير الطبرى (١٣٤١/١٨) عن مجاهد لا تقولوا يا محمد،
تفسير جامع البيان (٨١٢) البيضاوى (١٣٦١/٢) الكشاف (٧٩١٣)
تفسير البحر المحيط (٣٧٥١٦) زاد المسير (٣٧٨١٥) تفسير
التعالى (١٢٩١/٣) تفسير النهر الماد (٥٥٨١/٢)

دي تيولو مفسرينو د «يامحمد» په وئيلورد کړيدىه - نو
خوك دى چه هغه ددى علماء نه بنه پوهېږي او خوك دى
د صحابه کرامونه بنه عمل کونکه په قرآن او حدیثو او
کوم روایتونه چه خلق ذکر کوي نو هغه اکثر ضعیف
روایات دی یا مؤول دی لکه روستوبه راشی ان شاء الله -
ئکه صحابه کرام د رسول الله ﷺ د حقوقو او آدابو بنه
پېژندونکي وو.

دویم دليل: د قرآن کريم نه پدىه مسئله باندې.

الله تعالى فرمائی :

نو دا آیت په ردد «یامحمد» کېن مطلق او په ردد غائبانه «یارسول الله» وئيلو کېن پوره دلیل دی، سره ددیه حدیث نه لبر سوچ او کړه ایه مسلمانه! -
دویم شان فزوول:
(جاءَ أَنَّاسٌ فَجَعَلُوا يُنَادُونَهُ وَهُوَ فِي حُجْرَتِهِ يَأْمُحَمَّدُ، يَا مُحَمَّدُ» فَأَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الْآيَةَ).
(ابن کثیر ۲۰۸۱۴)

(خه کسان راغل او «یامحمد» چفے ئے وهله اور رسول الله ﷺ په کوتیه کېن وونو الله پاک دا آیت نازل کړو چه نبی ﷺ ته غائبانه چفے وهل دیه عقله خلقو کاردي، دارنګه اوګوره:
الخازن (۱۶۹/۴) المدارك (۱۶۸/۴) التسهيل (۵۸/۴) فتح القدير (۶۱/۶۰/۵) القرطبي (۳۰۹/۱۶) روح المعانى (۱۴۳/۱۳۹/۱۲۶) تفسير القاسمى (۲۴۳/۱۲) و (۱۰۸/۱۵) تفسير النهر الماد على هامشه (۴۷۵/۶) تفسير الحلالين (۴۲۷) الصاوی (۷) حاشية المراغی (۱۲۲/۲۶) تفسير البحر المحيط (۱۰۶/۸) تفسير زاد المسير (۱۷۸/۷) تفسير الشعابی (۱۸۶/۴) تفسير البرهان فى مشكلات القرآن ص (۴۴۳) تفسير اصوات البيان للشنقيطي (۶۱۵/۷) تفسير النهر الماد (۹۷۹/۳)

اوګوره-

۱- اول مشهور تفسیر د علامه ابن کثیر (۲۰۸/۴) :
(قَالَ: وَقَدْ ذُكِرَ أَنَّهَا نَزَّلَتْ فِي الْأَقْرَعِ بْنَ حَابِسِ التَّمِيمِيِّ فِيمَا أَوْرَدَهُ غَيْرُ وَاحِدِهِ، قَالَ الْأَمَامُ أَحْمَدُ فِي مُسْنَدِهِ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ فَذَكَرَ السَّنَدَ عَنِ الْأَقْرَعِ بْنِ حَابِسٍ أَنَّهُ نَادَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، يَا مُحَمَّدُ، وَفِي رِوَايَةِ: يَارَسُولَ اللَّهِ فَلَمْ يُجِبْهُ، فَقَالَ يَارَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ حَمْدِي لَزَيْنٌ وَإِنْ ذَمِيْ لَشَيْنٌ، فَقَالَ ذَلِكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ).

(دا آیت نازل شومې دی په باره د اقرع بن حابس ﷺ کېن چه ده رسول الله ﷺ ته آواز کړے وو په «یامحمد» او په بل روایت کېن راھی چه په «یارسول الله» سره او هغه په کوتیه کېن وو، نورسول الله ﷺ جواب ورنکرو، بیاده اووئیل: زه چه د چا صفت اوکرم، هغه ډولی کیری او د چا بدی چه بیان کړم هغه عیب والا گرځی، نورسول الله ﷺ او فرمایل چه دا صفت خود الله دیه -

دیه حدیث نه صاف دوه خبریه معلوم شومې یوه دا چه «یامحمد» لوستل یه ادبی ده او «یارسول الله» وئيل په حالت د حضور کېن جائز دی، لکه دا ب، روستو ذکر شی،

هغه احادیث

چه منع کونکی دی ددیه بدیه کلمه نه

۱- اول حديث : (عَنْ ثُوْبَانَ، قَالَ : كُنْتُ قَائِمًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَ حِبْرٌ مِنْ أَحْبَارِ الْيَهُودِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ فَدَفَعَتُهُ دَفْعَةً كَادَ يُصْرَعُ مِنْهَا، فَقَالَ : لِمَ تَدْفَعُنِي ؟ فَقُلْتُ : إِلَّا تَقُولُ يَارَسُولَ اللَّهِ ! فَقَالَ الْيَهُودِيُّ : إِنَّمَا نَدْعُوكُمْ بِاسْمِهِ الَّذِي سَمَّاهُ بِهِ أَهْلُهُ - الحديث)

(صحيح مسلم ۱۴۶۱) كتاب الحيض باب بيان صفة
مني الرجل والمرأة وإن الولد مخلوق من مائهما .

(ثوبان ﷺ فرمائی: زَئْدُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَرَهُ وَلَارُ أُومَ پدیه کبن دیهودیانو د ملايانو نه یو مُلاراغه ویه ویل: (السلام عليك يا محمد) نو ثوبان ﷺ فرمائی: ما ديکه کرو په داسے ديکے سره چه نزديه وه چه غور خيدله ویه د هغے نه نو دیه یهودی او ویل چه ولے ما ديکه کوی؟ نو ما ورتہ او ویل چه یار رسول الله ول، نه وائے چه يا محمد وائے، نو یهودی او ویل چه موښ بهود ورتہ هغه نوم اخلو کوم

د اتفاسیر په بنۂ سوچ سره او گوره نو علم کبن به دیه
نافه پیدا شی، او الله پاک به دیه په صحیح لاره روان کرپی
ه د هدایت په نیت دیه او کتل .

ooooooooo

لُفْظ دیے (إِنَّمَا نَدْعُوكُمْ بِاسْمِهِ الَّذِي سَمَّاهُ بِهِ أَهْلُهُ) چه زمونږ
يهودو دا طریقه ده چه دیے نبی ته به مونږ په خپل نوم آواز
کوونو اوس سوچ اوکړه چه دیهودو داعمالو او اخلاقونه
مونږ او تاسو رسول الله ﷺ نه یو منع کړي؟ وله نه، (لتَبَعِنَ
سُنَّةَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَذُّو النَّعْلِ بِالنَّعْلِ) (اخرجه البخاري
والترمذى، مشکوٰة ٣٠١)

تاسوبه دیهودو او نصارى د طریقو تابعداری شروع
کړي او د هغوي سره به برابر شى لکه یوه چېړه چه دبله
چېړه سره برابرېږي، دا فرمان درسول الله ﷺ صادق او
رشتینى دی، چه دی امت په هرڅه کښ دیهودو اتباع
اوکړه تردیه چه یې ادبی کښ هم اوکړه، او د خپل نبی نومئ
واخستو چه د هغې نه منع راغله ده. والله المستعان.
دا حدیث په بل سند سره په مسنند ابو عوانه (٢٩٣/١)
کښ هم اوګوره په مذکوره الفاظو باندیه. د ثوبان ﷺ نه
نقل شویه دی.

0000000

چه ورله مور او پلار ایخو dalle دیه - حدیث او بد دیه ماتریه
بعض تکړه را وخته د خپل مقصد دپاره.

ددیه حدیث فوائد او مسئلې په سوچ سره اوګوره:
۱- اوله: دا مسئله معلومه شوه چه په یا محمد دومره
خفگان پکار دی لکه د صحابه کرامو په شان چه هغوي به
پدیه کلمه دومره غصه کیدل چه سرمی بهئ پدیه کلمه
قبیحه دومره دریاوه چه په زمکه بهئ راویشتو.

۲- دویمه تریه دا معلومه شوه چه دا خبره په صحابه
کرامو کښ مشهوره ده چه «یامحمد» وئیل جائز نه دی
شكه ثوبان ﷺ یهودی ته دا تعليم ورکړو.

۳- دریمه تریه دا معلومه شوه چه ثوبان ﷺ درسول
له ﷺ په مخ کښ ددیه کلمه قبیحه نه منع اوکړه او
رسول الله ﷺ ثوبان ﷺ ته هیڅ قسم زورنه ورنکړه سره
ده چه ثوبان ﷺ سختي اوکړه ددیه کافر سره، نو دا عظیم
ییل شو پدیه خبره چه دا دین لویه مسئله ده چه خوک
الفاظ استعمالوی نو د هغه سره دا عمل پکار دیه.

۴- خلورمه تریه دا بسکاره معلومه شوه چه د
محمد» لفظ استعمالول دیهودو کار دیه، دلیل پرمی دا

نو الله پاک دا آیت نازل کرو چه کوم کسان رسول الله ﷺ ته په «یامحمد» سره یا په «یارسول الله» سره غائبانه چفے و هي، هغه بے عقله او جاهلان دی، ددمی حدیث نه دا مسئله معلومه شوه چه «یامحمد» خوبی ادبی ده که رسول الله ﷺ حاضر وی او که په پرده کبن وی.

«یارسول الله» وئيل هم ناروا دی که رسول الله ﷺ غائب وی او اخوا دیوال وغيره نه وی يعني چه انسان هغه ته چفے و هي او که مخامنخ ورته یا نبی الله، یارسول الله» په ادب او آرام سره اووائی نو جائز ده بلکه مامور بہ

- ٥ -

٣- دریم دلیل : حدیث دتشهد دی چه هغه دابن مسعود رض نه نقل شویے دی، پدیے طریقه :

(عَلِّمْنَا رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ التَّشْهِدَ كَفَى بَيْنَ كَفِيهِ كَمَا يُعَلِّمُنِي السُّورَةُ مِنَ الْقُرْآنِ التَّحْيَاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَواتُ وَالطَّيَّاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ الْخَ) (آخر جه الإمام احمد في مسنده ٤١٤) بهذا الفظ والبخاري (١٧٦٤) ومسلم (١٤٢) وابن أبي شيبة في المصنف (١١٤١).

دویم حدیث :

نه هغه مخکین په دویم دلیل دقرآن کبن ذکر شویے شارة اوس تفصیل د هفے واوره !

الْإِمَامُ أَحْمَدُ حَدَّثَنَا عَثْمَانُ، حَدَّثَنَا وَهِبْ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَقْبَةَ عَنْ أَبِيهِ سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنِ الْأَقْرَعِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ نَادَى رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْهِ الْكَبَّةُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ وَفِي يَارَسُولِ اللَّهِ فَلَمْ يُجِبْهُ فَقَالَ يَارَسُولُ اللَّهِ إِنَّ حَمْدِي لَرِبِّنِي مَنِ لَشَيْنَ فَقَالَ ذَلِكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ).

سندا احمد ج ٤٦ / ٤٩٣ و ٤٨٨ (٤٨٨) ورواه الترمذی مراً (١٦٢١) کذا في تفسير ابن كثير (٢٠٨١) فرع بن حابس رض رسول الله ﷺ ته آواز او کرو په حمد، یا محمد» سره، او په روایت دترمذی کبن دی : ول الله»، او رسول الله ﷺ په حجره کبن وواو هر کله هر راغے نودی سپی ورته او وئيل چه زه د چا صفت، بنائسته کېږي او چه د چابدی بيان کړم هغه بد کېږي، رسول الله ﷺ او فرمایل : دا صفت والا ذات، عزو جل دی)، او دا صحیح حدیث دی.

صحیح الترمذی لللبانی (١٠٧١٣)

او په دی خبره دویم قوى دلیل هغه المصنف لعبد الرزاق (٤٦٨٤) را اوریدي، دارنگه کنز العمال ذکر کړیده (٤٠٤٢) :
 قالَ عَبْدُ الرَّزَاقَ أَخْبَرَنَا أَبْنُ حُرَيْجٍ أَخْبَرَنِيْ عَطَاءً أَنَّ الصَّحَابَةَ كَانُوا يَقُولُونَ وَالنَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ فَلَمَّا مَاتَ قَالُوا السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ .

وهذا اسناد صحيح صححه الحافظ ابن حجر في فتح الباري (٣١٤٢) وغيره.

(عطاء رحمه الله فرمائی: صحابه کرامو به «السلام عليك ايها النبي» در رسول الله ﷺ په زوند کښ وئيلو او کله چه هغه وفات شو نو هغوي به داسې الفاظ فرمایل: «السلام على النبي» .

او دادتیولو صحابه کرامو عمل او ګويا کښ دتولو صحابو دا احساس وو چه ددي لفظ نه خوک غلطه فائده وانخلی، لکه ددي زمانې جاهلان د هري کرخه نه استدللات کوي صحيح او غلط دليل نه ګوري خو کتاب تریے ډک کوي.

دارنگه امام مالک په الموطا (٧٣/١) کښ دابن عمر نه نقل کړي دی چه هغه به داسې الفاظ لوستل:

عبد الله بن مسعود رض فرمائی: چه رسول الله ﷺ ما ته تشهد يعني التحيات لله داسې را او خودله لکه یو سورة د قرآن کريم چه به ئې خرنګ راخودلو يعني دیر اهتمام سره ئے راته دا تعليم را کرو چه داسې او وايه «التحيات لله والصلوة والطيبات السلام عليك ايها النبي ورحمة الله وبرکاته» تر آخره.

دا حدیث په مستند ابی عوانه کښ (٢٢٩/٢٤٨) او بخاری (٤٧١) او دغه شان په السنن الکبری للبیهقی (١٣٨/٢) کښ هم دی.

ليکن دا الفاظ ورسره په صحيح سندونو سره زيارات کړي شوي دي، (وَهُوَ يَنْ أَظْهِرُنَا فَلَمَّا قُبِضَ قُلْنَا السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ) (يعني موږ به داسې الفاظ وئيل په تشهد کښ السلام عليك ايها النبي کله چه رسول الله ﷺ زوندي وو او کله چه وفات شو نو موږ صحابه کرامو به په تشهد کښ داسې وئيل: (السلام على النبي) يعني خطاب به مو رسول الله ﷺ ته نه کولو، او دا خبره بسکاره ده چه صحابه کرامو د خان نه دين نه دی جوړ کړي بلکه دا خبره به هغوي ضرور در رسول الله ﷺ نه اوريدلی وي.

المُحْقِقُ الْبَلَانِي فِي كِتَابِهِ الْقِيمِ ارْوَاءُ الْغَلِيلِ (٢٧١/٢) رَقْمُ
الْحَدِيثِ (٣٢١) وَكَذَا فِي صَفَةِ الْصَّلَاةِ لِهِ صَ (١٧١).
حَاصِلٌ دَادِيٌّ چَهْ پَهْ تَشَهِّدُ كِبْنُ دَوْهْ قَسْمَهُ الْفَاظِ نَقْل
دِيْ پَهْ صَحِيحِ روَايَاتِو كِبْنِ أَوْلَى: (السلامُ عَلَى النَّبِيِّ) اَوْ دَوْيِمِ
أَوْ دَوْيِمِ (السلامُ عَلَى النَّبِيِّ) لِيَكْنَ دَالْفَاظِ پَسْ دَوْفَاتِ دَوْيِمِ
رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَهْ صَحَابَهُ كَرَامُوهُ ذَكْرُ كُولُ، دَدِيْ دَوْيِمِ روَايَاتِ
فَائِدَهُ خُوْ مَعْلُومَهُ دَهْ چَهْ صَحَابَهُ كَرَامُوهُ شَرْكُ دَبَندُولُو
دَيْپَارَهُ حَتَّى الْوَسْعَ كَوْشَشُ كَوْلُو اَوْ دَعَوَامُ النَّاسِ دَأْوَهَامُود
خَتَمُولُو دَيْپَارَهُ یَهُ الفَاظُ مُوْهَمَهُ خَتَمُولُ.
بَلَهُ دَا چَهْ هَغْوَى غَائِبُ تَهْ آوازَ نَهْ كَوْلُو پَهْ «يَارَسُولُ
اللهِ» اوْنَهُ پَهْ «يَامَحْمَد» سَرَهُ اوْ هَرْ چَهْ اَوْلَ روَايَتِ دِيْ نَو
هَغَهُ هَمْ صَحِيحِ دِيْ لِيَكْنَ دَالْسَتِدَلَالِ تَرْبِيَهُ كَوْلُ چَهْ غَائِبُ
تَهْ آوازَ كَوْلُ جَائزَ دِيْ، غَلْطُ اَسْتِدَلَالِ دِيْ.
أُوْگُورَهُ (فَضْلُ اللهِ الصَّمَدُ) فِي تَوْضِيْحِ الْأَدَبِ الْمَفْرَدِ
٤٥٢/٤٥٠.

هَغَهُ دَاسِيَ جَوَابُ كَرِيدِيَ چَهْ دَا اَمْرُ تَعْبُدِي دِيْ لَكَهُ
خَنَگَهُ چَهْ مُونِرِ پَهْ قَرْآنَ كِبْنَ يَا فَرْعَوْنَ اوْ يَا هَامَانَ وَاِيُونَو
زَمُونِرَ خَطَابُ مَقْصُودَنَهُ دِيْ بِلَكَهُ دَالْلَهُ تَعَالَى حَكْمُ دِيْ نَو

۲۶
اَنَّهُ كَانَ يَتَشَهَّدُ فَيَقُولُ السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ وَرَحْمَةُ اللهِ
وَبَرَكَاتُهُ) بِاسْنَادِ صَحِيحٍ عَلَى شَرْطِ الشِّيْخَيْنِ)
دارِنَگَهُ الْمَصْنُفُ لَعَبْدِ الرَّزَاقِ كِبْنِ دَابِنِ الزَّبِيرِ اوْ دَابِنِ
عَبَّاسِ روَايَتِهِ اوْ كُورَهُ (٢٠٣/٢) چَهْ هَغْوَى بَهْ هَمْ دَاسِيَ
الْفَاظُ لَوْسَتِلُ: السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ الخَ -
دارِوَايَتِ دَطْحَاوَى پَهْ كَتَابِ مَعَانِي الْأَثَارِ كِبْنِ هَمْ اوْ كُورَهُ
(١٨٠/١) لِيَكْنَ مَخْتَصِرَ دِيْ -
دارِنَگَهُ اوْ كُورَهُ روَايَتِ دَعَائِشَهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا پَهْ
الْمَصْنُفُ لَابْنِ اَبِي شِيبةِ (١١٥/١) اوْ پَهْ مَسْنَدِ السَّرَاجِ
(٢١١٩) اوْ الْمَلْحُصُ فِي الْفَوَائِدِ (٥٥١/١) بِسَنَدِيْنِ
صَحِيحَيْنِ عَنْ عَائِشَةَ اَنَّهَا كَانَتْ تُعَلِّمُهُمُ التَّشَهِيدَ فِي الصَّلَاةِ
السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ)
عَائِشَهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا بَهْ دَاقْسَمُ تَشَهِيدَ شَاكِرَدَانُو او
تَابِعِينُو تَهْ خُودُلو «السلامُ عَلَى النَّبِيِّ» -

(وَلَا شَكَّ اَنَّ عُدُولَ الصَّحَابَةِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ مِنْ لَفْظِ
الْخُطَابِ عَلَيْكَ إِلَى لَفْظِ الْغَيْبَةِ (عَلَى النَّبِيِّ) إِنَّمَا بِتَوْقِيقِ مِنْ
النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَنَّهُ اَمْرٌ تَعْبُدُهُ لَا مَجَالٌ لِلرَّأْيِ وَالْإِجْتِهَادِ
فِيهِ وَاللهُ أَعْلَمُ كَذَذَرَ هَذِهِ الْفَوَائِدِ مَعَ شَيْءٍ يَسِيرُ مِنَ الْعَلَامَةِ

او په مانځه کښ وینائے په مسلمانانو باندیه لازم شوه
څکه چه موئی هم د مؤمنانو معراج دیه).

نو ملا علی قاری رحمه الله هم دده شبهه جواب
فرمائیله دیه چه دا خطاب موئی او تاسونه کووبلكه داد
الله تعالى خطاب دیه چه خپل نبی تهئ کریدیه او موئیله
د عبادت په طور رانقل کوو.

0000000

څکه ئې موئی استعمالوو. دویم دا چه دا خطاب حکائی
دیه حکایت دیه دنبی الله د وینانه چه هغه داسې وئیلی دی
نو موئیله ئې هم دغسے وايو او خطاب پکښ مقصود نه
دیه. دریم دا چه دا دنبی ﷺ پوريه خاص دیه. پدي کښ
قياس نه جاري کېږي. لکه دا خبره حافظ ابن حجر په فتح
الباری (٤٨/١١) کښ ثابته کریده.

کما حق ذلک فضل الله فی شرح الادب المفرد (٤٥٢/٢)
و كذلك فی البراهین القاطعة (٢٢٠) لخلیل احمد
السهرانفوری)

دارنګه ملا علی القاری فرمائی:
وَبِهِ يَظْهُرُ وَجْهُ الْخُطَابِ وَأَنَّهُ عَلَى حِكَايَةِ مِعْرَاجِهِ عَلَيْهِ
السَّلَامُ فِي آخِرِ الصَّلَاةِ الَّتِي هِيَ مِعْرَاجُ الْمُؤْمِنِينَ.
(المرقاۃ شرح مشکوہ ٣٣١/٢)

(يعني په (ایها النبی) کښ د خطاب وجه دا بسکاره شوه
چه دا حکایت دیه د واقعه د معراج نه چه الله تعالى په نبی
ﷺ باندیه (السلام عليك ايها النبی ورحمة الله وبركاته)
سلام واچولونو نبی ﷺ ورسره السلام علينا وعلى عباد
الله الصالحين زیات کرو نو دا د معراج د واقعه نه رانقل شو

(مشکوٰة ١٨١٥).

صحابه کرامونه خوک صحیح نقل نشی پیش کول، او ملا علی قاری وائی کوم چه د صحابه کرامونه نقل دی نو هغه قبل التحریم وو.

اوکوره مرقات (١/١٥) حدیث جبرئیل.

نو کوم کس چه دا الفاظ وائی نو هغه یا یهودی یا منافق یا جاھل دیے یا به خان ته ملائک وائی یا به خان ته الله وائی (العياذ بالله). د ملا علی قاری عبارت دادیه او د هغه فائدہ واوره او دا مخکنی، قاعده هم هغه صراحتاً ذکر کریده.

دارنگه البراهین القاطعه (٢٠) او انجاح الحاجة هم راوريه ده (٧/١) : (قُولَهُ وَقَالَ يَا مُحَمَّدًا : قِيلَ نَادَاهُ بِاسْمِهِ إِذْ الْحُرْمَةُ تَخْتَصُّ بِالْأُمَّةِ فِي زَمَانِهِ أَوْ مُطْلَقاً وَهُوَ مُلْكُ مُعْلِمٍ وَبِيُوْيَدَهُ قَوْلُهُ تَعَالَى لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءَ بَعْضِكُمْ بَعْضًا لِلأَدَمِيِّنَ فَلَا يَشْمُلُ الْمَلَائِكَةُ إِلَّا بِدَلِيلٍ وَأَمَّا مَا وَرَدَ فِي بَعْضِ الصَّحَّاحِ مِنْ نِدَاءٍ بَعْضِ الصَّحَّابَةِ بِاسْمِهِ فَذَلِكَ قَبْلَ التَّحْرِيمِ الخ)

(يعنى دا قول د جبریل چه یا محمد۔ وئیلے شویدی چه

صحیح عقلی دلائل او د محققینو علماء اقوال

(۱) - اول قانون او د دلیل واوره! محدثینو فرمایلی دی چه «یا محمد» آواز کول چرته صحیح حدیث کبن نقل نه شته او کوم روایاتو کبن چه «یا محمد» راغلے دی هغه به یا قول د یهودی وی لکه دا مخکنی بیان شوی دی او یا به قول د منافق وی لکه ذو الخویصرة التمیمی چه «یا محمد» وئیلے وو.

کما فی المشکوٰة (١١/٣٠٨) و مسلم (٤٣٠) والنسائی۔ او یا به الله پاک خپل نبی ته په حدیث کبن «یا محمد» وئیلی وی، کما فی حدیث الترمذی والمشکوٰة (١١/٧) عن ابن عباس ومعاذ وایضاً مشکوٰة (٢/٤٩)

او یا به کوم ملائک وئیلی وی کما فی حدیث جبریل فی بعض روایات النسائی (٢) او یا به جاھلانو باندیچیانو دالفظ وئیلی وی کما فی حدیث انس عند الشیخین.

نئه پیش کویے نو خوک چه «یامحمد» «یامحمد» وائی نو
هغه د رسول الله ﷺ دیر سخت بی ادبی کونکی دی، او
که یو سرے وائی چه زهه د محمد ﷺ نه مدد غواړم پس د
وفات د هغه نه نو دا په اتفاق د مسلمانانو سره مشرک دی،
په دیه خبره آیتونه او احادیث واوره:

۱- الله تعالى فرمائی: ﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنَّ فَعْلَتْ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
(يونس ۱۰۶)

(مه رابله سوی د الله نه هغه خوک چه نه فائدہ درکوی او
نه خه ضرر، او که مخلوق ته دیه آواز اوکرو نوتہ به دغه
وخت کبین د ظالمانونه شه)

نو هر قسم مخلوق ته آواز کول ظلم دیه کله چه
ظاهری اسباب ورسه نه وی.

۲- الله فرمائی: ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَحِيْبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ﴾
(سوره الاٽلاقف آیت پاره ۲۶)

(خوک لوئی گمراه دیه د هغه چانه چه رابلی سوی د الله
نه هغه چالره چه هیڅ دعاء ورله نه شی قبلو له او نه ورسه

بسی ﷺ ته ئے په نوم آواز اوکرو خکه چه حرام واله ددمه
واز د هغه په زمانه کبین یا مطلقاً دامت پورے خاص دیه
و هر چه جبریل دیه نو هغه خو ملاتک دیه او ددمه تائید دا
یه چه الله تعالى بندگان منع کريدي چه دیه نبی ته داسې
واز مه کوئی خنګه چه تاسو یوبل ته آوازونه کوئی نو دا
حکم ملاتکو ته شامل نه دیه مګر په دليل سره (او دليل
فو نه دیه موجود) او د بعض صحابه کرامونه چه په نوم
سره آواز راغله دیه نو هغه د حراموالی نه مخکبین زمانه
کبین وو انتهی الترجمة.

دیه عبارت نه دا فائدہ معلومه شوه چه «یامحمد» وئيل
دا په ابتداء د اسلام کبین جائز وو اوس حرام شوی دی داد
ملاعلى قاری حنفى قول دیه چه دا جاهلان په ملا على
قاری دیریه حواله ورکوی او حالانکه دا حقه مسئله د هغه
له منی.

دویم دليل دادم:
چه کوم شخص چاته آواز کوی او داسې ورته او وائی چه
ایه فلانکی، ایه فلانکی! او روسته خبره نه ذکر کوی نو
هغه به خومه خفه شی چه ته ز ما یه ادبی کوی او خه راته

دعا نشی قبلوی (حاجت نشی پوره کوله) او قیامت کین
به ستاسو ددی شرک نه انکار کوی)
دیه آیت نه معلومه شوه چه نبی ﷺ یا بل ولی الله ته
آواز کول د استغاثی او مدد پاره شرک دیه. دارنگه نور
آیتونه دیر زیات دی، قرآن کریم لوئی دلیل دیه، لیکن
ددیه جاهلانو په نزد د کتابچو حواله او د شروح او حواشی
حواله د قرآن نه هم زیاته معتبریه دی. والله المستعان.
دارنگه او گوره حدیث د سیدنا عبد الله بن عباس رضی
الله عنهمما چه په هفع کین دادی:
(إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعْنَتْ فَاسْتَعْنُ بِاللَّهِ)
الحدیث

(ترمذی ٧٨٢) وقال حدیث حسن صحيح انظر ریاض
الصالحين ص (٦٥) رقم (٦٣) وصحيح الترمذی لللبانی (٣٠٨٢)
مشکوہ (٤٥٣٢) رقم الحدیث (٥٣٠٢)
(عبد الله بن عباس فرمائی: زه در رسول الله ﷺ سره یو
خیل په سورلی سوروم، نور رسول الله ﷺ راته خیل
وصیتونه او کړل چه یو وصیت دا وو چه سوال کوي نود
الله پاک نه سوال کوہ! او چه مدد غواړیه نو صرف د الله نه

مدد کوله شی) «من دون الله» لفظ عام دی، رسول الله
عليه السلام، ملائک، نیکان او بدانو ټپولو ته شامل دی، سوچ
اوکړه!

۳- الله تعالی فرمائی: ﴿قُلْ أَنَدْعُوْا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا
لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنَرُدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ﴾
(سورة الانعام آیت ٧٠)

(اوایه ای نبی! آیا مونږ راویلو سوئی د الله نه هغه خوک
چه نه فائده را کوله شی او نه ضرر او مرتد شو (که دا کار
مو اوکړو) پس د هفع نه چه الله راته هدایت کړیه دیه
دیه آیت نه معلومه شوه چه سوئی د الله نه بل چاته په
غیر د خه ظاهری سبب نه آواز کول د مرتدانو او کافرو کار
دیه، قرآن کریم دا خبره کړیده. زهئے د خان نه نه کوم.

۴- بل آیت او گوره
﴿إِنْ تَدْعُهُمْ لَا يَسْمَعُوْا دُعَائِكُمْ وَلَوْ سَمِعُوْا مَا اسْتَحَابُوْا
لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُوْنَ بِشُرُكَكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ﴾
(سورة الفاطر پ ٢٢)

(الله تعالی فرمائی: که چرته دیه مخلوق نه ته او غوارې
نو اول ستا خبره نه اوری، او که بالفرض وائے وری نو ستا

۳- دریم دلیل :

دادے چه هغه کسان چه دا مسئله د «یامحمد، یار رسول الله» ثابتہ وی یا غائب ته آواز کول ثابتوى نو دده مقصود چه دی؟ ددی مسئلے نتیجه چه ده؟

هغه داده چه د خلقو به د الله د ذات نه یقین کتے شی او په مخلوق بھئے یقین پیدا شی چه دوی مالکان دنفع او ضرر دی او دا ثابتول د شرک ثابتول دی نو عاقبت به داشی چه دیر خلق به گمراہ شی۔

پس د علماؤ د کتابونه او گوره چه په هفے کبن د یار رسول الله» او د «یامحمد» او غائب ته آواز کول رد وی۔
۱- او گوره البراهین القاطعة فی الرد علی الانوار الساطعة لخلیل احمد محدث سهارنپور تفصیلاً ص (۲۲۰/۲۲۸) سره د جوابونو دلالئو د دوی نه۔

۲- دارنگه محدث رشید احمد گنگوہی خپله فتاوی رشیدیه (۶۲/۱) کبن لیکلی دی :
سوال : یار رسول الله، دور سے یا زد یک قبر شریف سے پکارنا جائز ہے یا نہیں؟

مدد غواړه)

داد رسول الله ﷺ تعلیم دی چه آواز حاجت غوختلو دپاره صرف الله ته کوه او مدد هم د هغه نه غواړه، او دا تعلیم به ظکه ورکوی چه رسول الله ﷺ الله پاک په توحید او ایمان رالیبله دی :

لیُخْرِجَ الْعِبَادَ مِنْ عِبَادَةِ الْعِبَادِ إِلَى عِبَادَةِ رَبِّ الْعِبَادِ.

(کما فی حیاة الصحابة)

(چه بندگان د مخلوق د عبادت نه راویاسی او د خالق عبادت والا جوړ شی)

نو دا معلومه شوہ چه «یار رسول الله»، او «یامحمد» وئیل د مدد غوختلو دپاره شرک دی او که یو سرے وائی چه زه «یامحمد» شوقاً ذوقاً وايم لکه بعض جاہلان مفتیان دا قسم فتوی ورکوی نو مونږ وايو چه ددی مثال خوبه داسے شی لکه پښتنه وائی : «د خرہ مینه لغته وی»

نو ستاسو شوق دادے چه د الله د عظیم حکم نه خلاف او کری چه الله فرمائی : «یامحمد» مهہ وايسی لکه دا خبره مخکن مفصله بیان شوہ نو «یامحمد» د جاہلانو وینا

بالمعنى دے یعنی جبرئيل اصل کبن یار رسول الله وئيل دے او راویاتو بدل کرے په «یار رسول الله» سره دليل پرے دویں حدیث دے په ابن ماجہ کبن۔

۴- دارنگہ فتویٰ دا مام نووی شارح مسلم ۵۔
 (قَوْلُهُ يَامُحَمَّدُ : قَالَ الْعُلَمَاءُ لَعَلَّ هَذَا كَانَ قَبْلَ النَّهْيِ عَنِ الْمُخَاطَبَةِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِاسْمِهِ قَبْلَ نُزُولِ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى : لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمُ الْآيَةِ، عَلَى أَحَدِ التَّفْسِيرَيْنِ أَنَّ لَا تَقُولُوا يَامُحَمَّدُ بَلْ يَارَسُولَ اللَّهِ وَيَا نَبِيَّ اللَّهِ وَيَحْتَمِلُ أَنْ يُكُونَ بَعْدَ نُزُولِ الْآيَةِ وَلَمْ تَبْلُغِ الْآيَةُ هَذَا الْقَائِلِ) (شرح مسلم ۱ / ۳۰)۔

(تولو علماؤ وئيل دی چه دا «یامحمد» مخکنس د منع نه وئيل شویے دے، او یا دا چه دے بعض کسانو ته دا آيت نہ وورسیدے۔ مطلب دا چه «یامحمد» منع دے په نزد دتولو مسلمانانو۔

۵- دارنگہ اوگورہ احسن الفتاویٰ د شیخ رشید احمد (۳۶۴/۱) :

(مروجہ صلاۃ وسلام مثل یار رسول اللہ یا حبیب اللہ بدعاں کے مجموعہ ہے

جواب : جب انبیاء علیہم الصلاۃ والسلام کو علم غیب نہیں تو یار رسول اللہ، کہنا بھی ناجائز ہوگا، اگر یہ عقیدہ کر کے کہیں کہ وہ دور سے سنتے ہیں بسبب علم غیب کے تو خود کفر ہے اور جب یہ عقیدہ نہیں تو کفر نہیں مگر کلمہ کفر مشابہ کفر ہے ان۔

دعبارت مطلب دادیے چہ یار رسول اللہ ﷺ وئيل پدمے عقیدہ نہ ساتی نو کلمہ مشابہ بالکفرے او وئيلہ۔

۳- دارنگہ اوگورہ انجاح الحاجۃ علی هامش ابن ماجہ للشيخ عبد الغنی المحدث الدھلوی ثم المدنی (۷/۱) حاشیہ

(۸) فی حدیث جبرئیل :

قَوْلُهُ يَامُحَمَّدُ : لَعَلَّ هَذَا نَقْلٌ بِالْمَعْنَى فَإِنَّ النِّدَاءَ يَامُحَمَّدُ لَا يَحْوِزُ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءً بَعْضُكُمْ بَعْضاً، وَقَبْلَ الْخُطَابِ أَىْ خُطَابُ اللَّهِ مَخْصُوصٌ بَيْنِي أَدَمَ لَا بِالْمَلَائِكَةِ وَكَانَ نُزُولُ جَبْرِيلَ لِتَعْلِيمِ الْأَمَّةِ فَيُنَاسِبُ أَنْ يُنَادِي بِمَا يَحْوِزُ لَهَا الْخَ وَيُؤَيِّدُ الْأَوَّلَ الحَدِيثُ الْأَتَى فَإِنَّ فِيهِ النِّدَاءَ يَارَسُولَ اللَّهِ.

(مطلوب دادیے چہ «یامحمد» وئيل نہ دی جائز او کوم حدیث د جبرئیل کبن چہ راغلی دی چہ جبرئیل۔ احمد» او وئيلو نو صحیح دا ہے چہ هفہ روایت

البريلوية د شیخ احسان الھی ظهیر ص (٩١٨) هـ
اوکوره۔

(استغاثه په نبی سره حرام ده، استغاثه به صرف په الله
سره کولے شي)

شيخ الاسلام ابن تيمية عالم علماء الاعلام په خپله
فتاوی (٣٥٩/١) و (٨١/٢٧) کبن په مختلف مواضعو
کبن ليکي:

(وَمِنْ أَعْظَمِ الشَّرُكَ أَنْ يَسْتَغْيِثُ الرَّجُلُ بِمَيْتٍ أَوْ غَائِبٍ
كَمَا ذَكَرَهُ السَّائِلُ وَيَسْتَغْيِثُ بِهِ عِنْدَ الْمَصَابِ يَقُولُ يَا سَيِّدِي
فَلَانْ كَأَنْ يَطْلُبَ مِنْهُ إِزَالَةَ ضَرِّهِ أَوْ جَلْبَ نَفْعِهِ، وَهَذَا حَالُ
النَّصَارَى فِي الْمَسِيحِ وَأَحْبَارِهِمْ وَرُهْبَانِهِمْ وَمَعْلُومٌ أَنَّ خَيْرَ
الْخَلْقِ وَأَكْرَمَهُمْ عَلَى اللَّهِ نَبِيُّنَا مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآتَاهُ
وَحَقَّهُ أَصْحَابُهُ وَلَمْ يَكُونُوا يَفْعُلُونَ شَيْئاً مِنْ ذَلِكَ لَا فِي مَغْيِبِهِ
وَلَا بَعْدَ مَمَاتِهِ الْخِ).

(فرمائی: لوئی شرك دادی چه سریے مری ته یا غائب ته
آواز اوکری د مصیبت په وخت چه ای سبدي فلان مثلاً
يارسول الله يا محمد، يا بابا، يا شیخ عبد القادر جیلانی يا
سید علی هجویری دا قسم الفاظ استعمالول د مشرکانو

نھیلہ۔
مطلوب دا شو چه الصلاة والسلام عليك يارسول الله او
ما حبيب الله وئيل په اوچت آواز سره مخکین د اذان نه يا
وستو دا مجموعه بدعاوتو منکراتو ده۔

دی باره کبن ملا على القاری په مرقات (١٦١/٢) کبن
بکی: (فَمَا يَفْعَلُهُ الْمُؤْذِنُوْنَ الآنَ عَقِبَ الْأَذَانِ مِنَ الْإِعْلَانِ
الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ مِرَارًا أَصْلُهُ سُنَّةً وَالْكَيْفِيَّةُ بَدْعَةٌ لِأَنَّ رَفْعَ
صَوْتِ فِي الْمَسْجِدِ وَلَوْ بِالْذِكْرِ فِيهِ كَرَاهِيَّةٌ وَقَالَ فِي
(١٧١/١٠): بِأَنَّ رَفْعَ الصَّوْتِ فِي الْمَسْجِدِ وَلَوْ بِالْذِكْرِ
نَرَامُ -

٥- ملا على قاري فرمائی:
«يارسول الله» او «يا حبيب الله» د اذان نه روستو په
چوت آواز سره وئيل بدعت دی بلکه سنت دا ده چه الله
سل على محمد الخ به هر شخص خان سره پت وائی
که چه جهر سره ذکر په مساجدو کبن حرام دی۔

٥- فتح المجد (١٦٥/١) کبن دی:
(قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّهُ لَا يُسْتَغْاثُ بِيٌ وَإِنَّمَا يُسْتَغْاثُ بِاللَّهِ)
الطبراني عن عبادة بن الصامت).

شیخ سرفراز خان صاحب په «اخفاء الذکر» کبن لیکی
 (ہاں اگر کوئی شخص یا رسول اللہ کے الفاظ سے آنحضرت ﷺ کو حاضر ناظر
 سمجھ کر یہ پڑھے یا آپ سے مدد مانگے تو البتہ ناجائز ہے)

مفتی الدیار السعوویہ علامہ عبد العزیز بن عبد اللہ
 بن باز په خہ اشعار ورد کوی چہ هغہ دکویت نہ په یوہ
 مجلہ کبن شائع شوی وو۔

یَارَسُولَ اللَّهِ أَدْرِكُ عَالِمًا يَشْعَلُ الْحَرْبَ وَيُعْلَىٰ مِنْ لَظَاهَا
 یَارَسُولَ اللَّهِ أَدْرِكُ أُمَّةً فِي ظَلَامِ الشَّكِّ قَدْ طَالَ سَرَاهَا
 یَارَسُولَ اللَّهِ أَدْرِكُ أُمَّةً الْخَ -

نو شیخ ابن باز پرمے داسے رد کوی :

اللَّهُ أَكْبَرُ ۖ أَهَكَدَا وَجَهَتُ هَذِهِ الْكَاتِبَةُ نِدَائِهَا وَأَسْتِغَاثَتَهَا
 إِلَى الرَّسُولِ مُصْلِلَةً طَالِبَةً مِنْهُ إِدْرَاكَ الْأُمَّةِ بِتَعْجِيلِ النَّصْرِ نَاسِيَةً
 أَوْ جَاهِلَةً أَنَّ النَّصْرَ بِيَدِ اللَّهِ وَحْدَهُ لَيْسَ ذَلِكَ بِيَدِ النَّبِيِّ مُصْلِلَةً وَلَا
 غَيْرِهِ مِنَ الْمَحْلُوقَاتِ كَمَا قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِي كِتَابِهِ الْمُبِينِ :
 وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ الآية)

(الله اکبر! (تعجب دیے) دیے کاتبے خپل آواز او فریاد
 پیغمبر ته متوجہ کریدیے او د هغہ نه غواپی چہ امت ته
 په جلتی سره مدد ورکری، نو دا یا ددیے خرمس نه جاھله ده

دل دیے او دا د عیسایانو (نصاراؤ) طریقہ ده او دا معلومہ
 چہ صحابہ کرام ڈیر بنہ پیژندونکی وود رسول اللہ ﷺ
 ر او حقوقونو لرہ او هفوی رسول اللہ ﷺ تھے پس د مرگ
 ا کسم آوازنہ نہ دی کری)۔

داد شیخ الاسلام ابن تیمیہ د عبارت حاصل دیے، اگر کہ
 شاھلان شیخ الاسلام نہ منی او غلط نسبتو نہ ورته
 ی خلاف کوی ددیے قول د اللہ تعالیٰ نہ :
 ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾

و دوی ورته حکمہ بد گوری چہ د دوی زرونه ئے سیزلى
 او د دوی په گمراہی ئے پورہ رد کریے او گمراہی ئے ورله
 نسخہ کریے ده۔

۴- خلورم دلیل :

دادیے چہ «یارسُولَ اللَّهِ» «یا محمد» وئیل به یا دین کبن
 او د دیے وئیل به ثواب لری او یا به ثواب نہ لری، مکروہ
 ددعت به وی، کہ چرتہ دین وی او ثواب لری نو تاسو دلیل
 ش کری د قرآن او سنت نہ حکمہ هر عبادت لپاره اصل وی
 دین کبن نو راوی یو دلیل کہ تاسو رشتینی یئ او یا به
 عت او مکروہ وی او د بدعـت نہ خان سائل فرض دی

اما بعده: فَإِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى خَلْقُ الْخَلْقِ لِيُعْبُدُوهُ دُوْنَ
كُلِّ مَا سِوَاهُ وَلِيَخُصُّهُ بِالدُّعَاءِ وَالْاسْتِغَاةِ وَالدُّبُحِ وَالنَّدَرِ
وَسَائِرِ الْعِبَادَاتِ وَقَدْ بَعَثَ الرَّسُولَ بِذَلِكَ وَأَمَرَهُمْ بِهِ وَبِذَلِكَ
أَنْزَلَ اللَّهُ الْمُكْبَرَ السَّمَوَيَّةَ الَّتِي أَعْظَمُهُا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ بِبَيَانِ
ذَلِكَ وَالدُّعْوَةِ إِلَيْهِ وَتَحْذِيرِ النَّاسِ مِنَ الشَّرِكِ بِاللَّهِ وَعِبَادَةِ مَا
سِوَاهُ وَهَذَا هُوَ أَصْلُ الْأَصْوُلِ وَآسَاسُ الْمِلَةِ وَالدِّينِ وَهُوَ مَعْنَى
شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لِأَنَّ مَعْنَاهَا لَا مَعْبُودٌ بِحَقِّ إِلَّا اللَّهِ فَهِيَ
تَنْفِي الْأَلْوَهِيَّةَ وَهِيَ الْعِبَادَةُ عَنْ غَيْرِ اللَّهِ وَتُثْبِتُ الْعِبَادَةَ لِلَّهِ
وَحْدَهُ دُوْنَ مَا سِوَاهُ مِنْ سَائِرِ الْمَخْلُوقِ وَالْأَدِلَّةُ عَلَى ذَلِكَ
كَثِيرَةٌ مِنَ الْكِتَابِ وَالسُّنْنَةِ تَمَّ ذَكَرُهَا مُفَضِّلًا (من ٢٣)

(يو خط د بعض مسلمانانو نه د سعودي مفتني ته
راگلو په هفعه کبنئے دا سوال کړي و چه آیا دا جائز دی چه
يو سره داسې اووائي: اے اقطابو، اے اغواشو، اے سردارانو
اے اووه اولياؤ زما مدد اوکړي او اے رسول الله زما
فریدرسی اوکړه. او دغه شانو خوک چه دا وائي نو آياد
هغوي پسے روستو منځ کېږي او که نه؟ نو هغوي داسې
جواب ورکړو چه الله تعالى تول مخلوقات ددي پهاره پيدا
کړيدی چه د خالص د الله تعالى عبادت اوکړي او صرف او

باترسه هیره شوې ده چه مدد خو صرف او صرف د الله په
لاس کښ دی، داد نبی عليه السلام او د نور و مخلوقاتو په
لاس کښ نه شته لکه خنګه چه الله په خپل کتاب مبين
کښ فرمائی: (او نه دی مدد مګر صرف او صرف د الله
غالب حکمتونو والانه دی) آه.

بيا هفعه پير آياتونه او احاديث ذكر کړي دی چه د هفعه
نه تقریباً يوه رساله جو پېړي چه هفعه په کتاب (اقامة
البراهین علی حکمِ مِنْ اسْتَغَاثَ بِغَيْرِ اللَّهِ أَوْ صَدَقَ الْكَهْنَةَ
الْعَرَافِينَ وَالْمُشَعَّوَدِينَ) کښ ذکر دی.

داد رساله حاصل دادی چه يار رسول الله ته غائبانه چغه
هل لوئی شرک دی او د افتوى د سعودي علماء ده.

په اقامه البراهين (٣٧) کښ يوه بله فتویٰ:
(قَدْ جَاءَ كِتَابٌ مِنْ بَعْضِ الْأَنْوَهَ إِلَى مُفْتَنِي الدِّيَارِ السَّعُودِيَّةِ
رَفِيهٌ: هَلْ يَحُوزُ أَنْ يَقُولَ الرَّجُلُ يَا أَقْطَابُ يَا أَغْوَاثُ يَا أَسِيَادُ
سَبْعَةٍ خَدُوْهُ، يَارَسُولُ اللَّهِ أَغْثِنَا وَأَمْثَلُ هَذِهِ الْأَذْكَارِ الْخَبِيْثَةِ
هَلْ يَحُوزُ الصَّلَاةُ خَلْفَ هُولَاءِ؟

الجواب: الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ
لَانِيَ بَعْدَهُ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِمْ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

عبد الرحمن بن حسن بن الشيخ محمد بن عبد الوهاب په خپل کتاب «بيان المجة في الرد على اللجة» کبن فرمائی :

قال شیخ الإسلام ابن تیمیة فی الرد علی البکری نحن نطالب هؤلاء المشرکین أن یأتیو بالآدلة علی أن شرعاً لخلقه آن یسألو میتاً أو غائباً و آن یستغیثوا به سواء كان ذلك عند قبره أو لم یكُن عند قبره بل نقول سوال المیت والغائب نیما كان أو غير نبی من المحرمات الممنکرة باتفاق ائمة المسلمين لم یأمر الله به ولا رسوله ولا فعله أحد من الصحابة والتالیف لهم بالحسان ولا استحابة أحد من ائمة المسلمين فإن أحداً منهم ما كان یقول إذا انزله بهم شدة أو عرفت لهم حاجة لمیت یاسیدی فلان أنا فی حسبک او اقض حاجتی كما یقول بعض هؤلاء المشرکین لمن یدعوهم من المؤمن والغایبین ولا أحد من الصحابة استغاث بالنبی علیه بعد موته ولا بغيره من الانبیاء الخ.

ددیے عبارت حاصل دادیے چه تیول امت مسلمہ پدمی اتفاق دیے چه غائب ته یا مری ته آواز کول نبی وی او که غیر نبی وی حرام او ناروا دی او یو مسلمان دا قسم عمل نه

صرف د هغه نه دعاء أغواری او هغه ته فریاد او کری او ذبح و نذر او منبته صرف د هغه په نوم او کری غرض هر قسم عبادت الله تعالیٰ دپاره خالص کری او پدیے کبن مخلوق د الله تعالیٰ سره شریک نکری او الله تعالیٰ په همدیے خبره رسولانو دنیاته رالیپلی دی او هغوى ته ئے پدیے باندیے حکم فرمائیلی دی. او ددیے مسئلے د بیان او د دعوت دپاره الله تعالیٰ آسمانی کتابونه نازل کریدی چه په هغوى کبن لوئی کتاب قرآن کریم دیه هغه د شرك کولونه د الله تعالیٰ سره او عبادت د غير الله نه خلق یرولى دی. او داد تیولو مسائلو بنيادی مسئله ده او د دین اسلام بنياد په همدیے باندیے دی او همدا مقصد د کلمه د توحید دی حکم چه په کلمه کبن دوه جزئین دی یو جزء د غير الله نه د عبادت نفى کوی او بل جزء کبن د الله تعالیٰ دپاره عبادت ثابتی او پدیے باندیے د قرآن او حدیث نه بیشماره دلائل دی چه هغه ئے ذکر کریدی. آه)

ددیے فتویے حاصل دادیے چه عبادت د الله پاک پوریے خاص دیے هر قسم مخلوق چه وی هغوى ته غائبانه چغه وهل شرك دی، شرك خه بسکری نه لری همدغه شے دی.

د مبتدعینو د شبھاتو جوابات

اوله شبھه : چه حدیث ضریر البصر کبن د «یامحمد» لفظ راغلے دیے نو هغۂ دوی دلیل گرخول دی او هغۂ حدیث په ترمذی، ابن ماجه او المستدرک وغیره کبن راغلے دیه۔

جواب : ددي شبھے جواب دادیه چه دی حدیث کبن د علماء دوه قوله دی۔ اول د علامه سهوانی دی چه هغۂ په صيانة الانسان ص (۱۲۵) کبن فرمائی: دا حدیث ضعیف دی هکه ددي په سند کبن (ماهان بن عیسی) سیء الحفظ دیه (وَنَقَةٌ جَمَاعَةٌ وَضَعْفَةٌ آخَرُونَ بِسُوءِ حِفْظِهِ وَكَثْرَةِ أَوْهَامِهِ)

دارنگه ابو جعفر المدنی الانصاری المؤذن پکبن مجھول راوی دی، (وَقَالَ عَلَىٰ : إِنَّهُ لَا يُعْرَفُ رِوَايَةُ شُعْبَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الْمَدْنَىٰ هَذَا وَلَا رِوَايَةُ لَأَبِي جَعْفَرٍ هَذَا عَنْ عُمَارَةَ بْنِ خُزَيْمَةَ) -

دی کربی په صحابه کرامو او تابعین عظامو کبن نو اوس خوک چه د هغوی نه روستو یو عمل ایجاد کوي نو داد رسول الله ﷺ نه ئان بن سه گنري او د صحابه کرامو او تابعینونه ئان اوجت گنري۔ والله المستعان۔
دا یو خود لائل ما په جلتی سره د علماء د کتابونو نه رانقل کربی وو، دیے باره کبن دیر لائل دی چه هغۂ لوئی، لوئی علماء ته معلوم دی او د هغوی کتابونه تری ڈک دی، خصوصاً احادیشو کتابونه نو هفے ته رجوع پکار ده۔ دا ساله خو صرف د طالب انصاف د پاره اولیکل شوه او د هغۂ جاهلانو د مقابله د پاره چه هغوی عوام الناس گمراه کوي نو دارساله هر ملا او امي ته په آسانی سره فائدہ درکوی۔

آسْأَلُ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ يَتَقَبَّلَهَا مِنِّي وَيَنْفَعَ بِهَا الْمُسْلِمُينَ مِنْ

والمبتدعات (٢٦٠) کبن لیکی:

وَحَدِيثُ الْأَعْمَى اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَلُكَ وَأَتَوَسُّلُ إِلَيْكَ بَنِيَّكَ
الْحَدِيثُ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَهُوَ تَوَسُّلٌ بِدُعَاءِ النَّبِيِّ فَقَدِ
اسْتَحَابَ اللَّهُ دُعَاءً فَرَدَّ بَصَرَ الضَّرِيرِ فَهُوَ مُعْجِزَةً لِلنَّبِيِّ عَلَيْهِ
السَّلَامُ عَظِيمَةً۔

یعنی دیے حدیث کبن درسول الله ﷺ معجزہ ذکر ده او
آوازونه غير الله ته پکبن نشته۔

او دارنگہ په البراهین القاطعة کبن خلیل احمد لیکلی
دی:

اقول: اس قصہ میں تو خود فخر عالم زندہ اس عالم میں تھے اور آپ ﷺ کے ہی حکم
سے یہ ہوا تھا آپ ﷺ کی خدمت میں ہی حاضر تھا (معجم ص ۲۲۲)

دعبارت حاصل دادیے چہ پدیے کبن غائب ته آواز نہ
شتہ بلکہ رسول الله ﷺ مخامنخ وو۔ اود هفہ په حکم
سرہ داعمل شوی وو۔ اوگورہ التوسل للمحدث الالباني۔

او هر چہ «یامحمد» دیے نو د هفے دوئیلو نه خو مخامنخ
او غائبانہ قرآن کریم کبن منع شوی ده۔ نو دیے حدیث کبن
هیخ دلیل نشته په جواز باندیے۔

او دا حدیث شیخ محمد طاهر په «البصائر» کبن په

٢- دویم قول: شیخ الاسلام ابن تیمیہ په فتاویٰ
(١٦٧/١) او شیخ محدث البانی په صحیح ابن ماجہ،
صحیح الجامع الصغیر، مشکوہ المصایب کبن فرمائی:
دا حدیث صحیح دیے لیکن ددیے نہ په مخلوق باندیے
استغاثہ کولو استدلال خطا دیے حکمہ پدیے کبن خود
ژوندی سری په دعاء و سیله شوی ده لکھ په هفے کبن داسے
الفاظ دی:

(اُدُعُ اللَّهُ أَنْ يُعَافِينِي).

(ایم د الله نبی ! د الله نه او غوارہ چہ ما روغ کری)
(کذا فی اوضح الاشارة فی الرد علی من اجاز الممنوع
من الزیارة ص (٢٨١) -

او کلمہ د «یامحمد» نه خو قرآن کریم منع کریده نو د
ھفے جائز کول پدیے حدیث چہ پیر احتمالات لری د قرآن
خلاف دیے۔

بله وجہ داده چہ دا آواز مخامنخ کریے شوی دیے نو پدیے
باندیے استدلال کول چہ نداء غائب ته جائز ده - دا غلطہ
خبرہ ده، كما فعل البخاری۔

علامہ عبد السلام خضر الشقیری په السنن

هغه ظالم وو (كلا وحاشا) او دارنگه عثمان بن حنيف آيا
په توسل بالذوات قائل وو؟ هيچ کله داسې نه ده.

(انظر التوصل الى حقيقة التوسل ص ٢٣٤ و ٢٣٥)

دارنگه شيخ الاسلام ابن تيمية په خپله فتاوى کبن
فرمائی: دا حدیث ضعیف دی (٢٦٦/٢٧٥، ١)

په او پھ الاشارة کبن لیکي:

(إِنَّ هَذَا الْحَدِيثَ مَعُولٌ بِعِدَّةِ عِلَّٰٰ كَمَا ضَعَفَهَا صَاحِبُ
صِيَانَةِ الْأَنْسَانِ وَشَيْخُ الْإِسْلَامِ ابْنُ تَيْمِيَّةَ وَذَكَرَ الْعِلَّٰٰ مُفْصَّلَةً
(٢٨٦/٢٨٥)

تولو علماء دا حدیث ضعیف گرځوله دی.

دریمه شبھه:

دا ده چه عبد الله بن عمر رض «یار رسول الله» «وامحمداه»
وئیله دی کله چه د هغه خپه بوډی (میری) شویه وله که
الادب المفرد د بخاری (٢٥٠) کبن رائى او ابن سنی او
نووی په كتاب الاذكار (٢٧١) کبن راوړی دی.

ددی شبھه جوابونه دادی: چه دا حدیث په الادب
المفرد کبن پدیه الفاظو نقل دی:

(حَدَّدْنَا أَبُونُعِيْمَ قَالَ حَدَّدْنَا سُفِيَّاً عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ

پوره تفصیل سره ضعیف کریدی هلتنه ئے اوګوره

(١٤٠ - ١٣٥)

٠٠٠٠٠٠٠

دويمه شبھه:

ددوی دا ده چه یوسپی به عثمان رض خواته دیو حاجت
دپاره راتلو خو هغه به نه پوره کیدونو عثمان بن حنيف
رض ورته دغه دعا د ضریر البصر او خودله نو حاجت ئے پوره
شونودی نه صراحةً معلومه شوه چه غائب ته آواز جائز
دی او دا حدیث طبرانی فی الصغیر، جامع الصغیر،
الترغیب والترہیب، مجمع الزوائد، انجاح الحاجة شرح
ابن ماجه (١٠٠) کبن هم راوړی دی.

جواب: ددی شبھه جواب دادی چه داروایت سند
ضعیف دی، پدیه روایت کبن یوراوی دی «روح بن
صداح» او هغه ضعیف دی.

(قَالَ أَبْنُ عَدِيٍّ ضَعِيفٌ عِنْدَ الْجُمُهُورِ، وَقَالَ أَبْنُ يُونُسَ
يُرُوئِي أَحَادِيثَ مُنْكَرَةً. كَمَا فِي التَّوْصِلِ ص ٢٣٧)

٢- دارنگه داروایت د الفاظ او متن په اعتبار هم خطاء
دی ئکه عثمان رض ولې ددیه سپی حاجت نه پوره کولو آيا

ته شته او نه ابن عباس رض دا وئیلی ذی:
(استغث بـأحـبـ النـاسـ)

(مدد او غواړه یا آواز او کړه خپل محبوب ته) څکه
صحابه کرام د شرک دشمنان وو او د شرک دعاۃ (داعیان) نه
وولکه دا اوسنی اهل بدعت چه ګمراهی ته دعوت
ورکوي.

ليکن د دوی شبهه په بل روایت د هیشم بن حنش عن
ابن عمر کبن ده چه په هفه کبن دالفظ دی (یامحمد) او
هغه په الادب المفرد کبن نشهه صرف کتاب الاذکار د
نووی کبن دی چه منقول دی د ابن السنی ص (٦٠) نه.
دهغه جوابونه ډیر دی یو دا چه دانداء شوقيه ده او نداء
شوقيه په نزد بعض علماء جائز ده.
کما فی البراهین القاطعة (٢٢٠)

دویم جواب دادی چه دوه روایته د ابن عمر د کلمه د
(یا) نه خالی دی او یو روایت کبن (یا) حرف راغله دی او
هغه روایت ضعیف دی سندئه دادی:
(حدَّنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ الْبَرْدَعِيِّ حَدَّنَا
حَاجِبُ بْنُ سُلَيْمَانَ ثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُصْعَبٍ ثَنَا إِسْرَائِيلُ عَنْ أَبِيهِ
حاجِبٍ)

رَحْمَنِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ : حَدَّرَتْ رِجْلُ ابْنِ عُمَرَ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ
كُرْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيْكَ فَقَالَ : مُحَمَّدٌ) -

د ابن عمر رض خپه بودی (میرې) شوه نو چا ورته
وئیل: چه خپل محبوب رایاد کړه یعنی د خپل محبوب
وم واخله نو دات جريه ده چه د محبوب د نوم د یادولو په
مه خپه صحيح کېږي نو هغه د محمد صلی الله علیه وسلم نوم
خستونو دی روایت کبن آواز په «یامحمد» سره نشهه
نه مدد غوختل د غیر الله نه شته او نه پکبن نداء غائب
نه شته او دا قسم روایت پدیه الفاظو امام نووی په کتاب
ذکار (٢٧١) کبن راویدیه:

(عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ : حَدَّرَتْ رِجْلُ رَجُلٍ عَنْدَ ابْنِ عَبَّاسٍ فَقَالَ
نُّ عَبَّاسٍ : أَذْكُرْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيْكَ فَقَالَ مُحَمَّدٌ صلی الله علیه وسلم فَذَهَبَ

(ذره)
د ابن عباس رض په مجلس کبن د یو سړی خپه بودی
شوه نو ابن عباس رض ورته او فرمایل، تاته چه خوک
محبوب وي هغه رایاد کړه، هغه محمد صلی الله علیه وسلم رایاد کړو نو
صحیح شو)

نو پدیه روایت کبن هم «یامحمد» نشهه او نه نداء غائب

نو ثابته شوه چه د دوی استدلال په ضعیف یا موضوع
یا په تاویلی ماویلی باندیه وی، نص د قرآن او سنت نه
نشی پیش کوله۔ والحمد لله۔

خلورمه شبھه:

نداء د خالد بن الوليد:

لکه البدایه والنهایه کبن رائی (٣٢٤/٦)
(وَنَادَى حَالِدٌ شِعَارَ الْمُسْلِمِينَ وَكَانَ شِعَارُهُمْ يَوْمَئِذٍ يَا
مُحَمَّدًا)۔

داد مسلمانانو شعار وو یعنی د شبے نوم ئے دا یخودی
وو۔

اول جواب: دادیه چه دا قصه سند نه لری، په یه سنده
قصو عقیده ثابتول د مسلمان، خصوصاً د عالم کارنه
دمے۔

دویم دا چه پدیه روایت کبن نداء نشته بلکه دا نوم دیه د
شبے پدیه کبن استغاثه مطلوب نه ده خکه که استغاثه او
فریاد مقصود ویه نو داسے به ئے وئیلی ویه یا محمد
انصرنا) لیکن صحابه کرام والحمد لله پاک و ود شرک د
شائیه نه او د هر قسم کلمات موهمه بالشرک نه نو ددیه نه

سَحَاقَ عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ حَنْشِلَةَ قَالَ كُنَّا عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ
حَدِيثَ) پدیه سند کبن هیثم بن حنس مجھول راوی
غلے دے۔

دویم محمد بن مصعب دیه (قَالَ الْحَافِظُ فِي التَّقْرِيبِ
صَدُوقٌ كَثِيرُ الْعَلَاطِ وَفِي تَهْذِيبِ التَّهْذِيبِ عَنِ ابْنِ مَعْنَى لَيْسَ
كَيْفَيْهِ وَقَالَ الْبُخَارِيُّ كَانَ ابْنُ مَعْنَى سَيِّدَ الرَّأْيِ فِيهِ وَقَالَ
سَائِئِيْ ضَعِيفٌ وَقَالَ ابْنُ حِبْرَانَ سَاءَ حِفْظُهُ فَقَالَ يُقْلِبُ
سَانِيدَ وَيَرْفَعُ الْمَرَاسِيلَ لَا يَجُوزُ الْأَحْتِجاجُ بِهِ).

او دارنگه په دیه روایت کبن حاجب بن سلیمان دیه۔

(قَالَ الْحَافِظُ فِي تَهْذِيبِ التَّهْذِيبِ قَالَ مَسْلَمَةُ بْنُ قَاسِيمَ
لَادِيْنَهُ مُنْكَرَهُ وَفِي تَقْرِيبِ التَّهْذِيبِ صَدُوقٌ يَوْمُ مِنَ الْعَاشِرَةِ)

دویم سند ابن سنی ددیه روایت داسے راویه دیه:
(أَخْبَرَنِي أَحْمَدُ بْنُ حَسَانَ الصُّوفِيُّ حَدَّثَنَا عَلَىُ بْنُ جَعْدٍ ثَنَّا
بِهِرُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَعِيدِ الْخِ وَفِي هَذَا
سَنَدِ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ الْجَبَارِ الصُّوفِيِّ وَهُوَ وَإِنَّ كَانَ ثَقَةً لِكُنْ
وَصَاحِبُ الْحَدِيثِ الْمُنْكَرُ الَّذِي يَرْوِيُهُ أَنَّ النَّبِيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
لَدَى حَمْلًا لِأَبِي جَهْلٍ كَذَافِي لِسَانَ الْمِيزَانَ (١٥٢١)

هی، البصائر من (١٨٤) الی (١٨٩)۔

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ وَالْبُخَارِيُّ فِي التَّارِيخِ الْكَبِيرِ
 (٤٣٠) وفتاح البارى (٤١٣) وابن الاثير فى الكامل
 (٥٥٦/٢) والاصابة فى (١٦٤٦) (الخ)

(بلال بن الحارث رضي الله عنه راغب قبر رسول الله عليه السلام تهئ
 آواز اوکرو یار رسول الله! باران او غواره خپل امت لره نودیه
 روایت نه معلومیری چه یار رسول الله وئیل جائز دی)-
 ددمیه جوابونه واوره :

اول دا چه آیا استسقاء به رسول الله عليه السلام د مرонه کوله
 او که نه مونع به ئے کاوه، هیچریه د مرонه استسقاء
 شريعت جائز نه گنري.

* دویم دا چه دیه حدیث کبن واقعه د خوب راخي او
 خوب لره په شريعت کبن خه حیثیت نشه.

* دریم دا چه ده چه رسول الله عليه السلام ته آواز اوکرو آیا
 هغه ورلره استسقاء اوکره؟ نه ئے ده کرمي.

دارنگه دیه حدیث کبن نور دیر علل دی چه هغه کتاب
 التوصل الى معرفة التوصل المشروع والممنوع
 (٢٤٨) ذكر کرمي دی. هرچه سند ددمیه روایت دیه نو فتح
 البارى کبن داسیه الفاظ راخي (جاء رجل) یو سرمیه راغب چه

ستدلال کول د جهلاو او د اهل الزیغ طریقه ده همیشه
 پاره مشرکین او مبتدعین او د هریه د داسیه قسم
 جملاتویه سنه قصونه استدلال کوی او د هغه کتابونو
 رسالونه استفاده کوی چه یا مشرک لیکلی وي یا به
 سنه کتاب وي، همیشه له دوى نه دلیل د قرآن او د سنت
 صحیحه غواړه نو دوى به حیران وي او هیڅ جواب به نه
 سی درکوله (الحمد لله) چه د داسیه قسم مشرکانو په مقابله
 بنی الله پاک حق والا پیدا کړل (لِكُلِّ فِرْعَوْنَ مُوسَى) ما چه
 رساله لیکله نو ماته ددمیه مشرکینو ډیرې درسی رساله
 ملاو شوې چه هغه کبن ئه خالص د شرك ثابتولو کوشش
 برې وونو د نهايیت غصې په وجه ما دا یو خو کلمات
 جمع کړل چه د مشرکینو زړه پرمي او سوزی.
 اَنَّ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ إِنَّ شَاءَ اللَّهَ

پنځمه شبه:

داده چه حدیث د بلال بن الحارث کبن راخي :
 (عَنْ مَالِكِ الدَّارِ قَالَ أَصَابَ النَّاسَ قَحْطُ فِي زَمْنٍ عُمَرَ بْنِ
 خَطَّابٍ فَجَاءَ بِلَالُ بْنُ الْحَارِثِ إِلَى قَبْرِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 قَالَ يَارَسُولَ اللَّهِ إِسْتَسْقِ لِأَمْتِكَ فَإِنَّهُمْ قَدْ هَلَكُوا الْحَدِيثُ)

نو دا مبتدعین تاریخ کبیر د بخاری هم پیش کوی او
حال دا دیه چه په هغه کښ د دوی خه شبهه نشه.
انظر البصائر للشيخ محمد طاهر (١٢٨١/١٢٩) مفصلأ
میزان الاعتدال.

شېره شبهه:

داده چه یور روایت کښ «يَا عَبَادَ اللَّهِ أَعْيُنُونِي» راغلی
دی. مطلب دا چه کوم شخص نه په صحراء کښ سورلئ
ورکه شی یاتریه لارخطاء شی نو داسه دی اووائی چه ایه
عبد الله ما سره مدد اوکړئ نو دده سره به مدد اوشی نو دی
روایت کښ غائب ته آواز شویه دی او دا روایت نووی په
كتاب الاذكار (١٠) کښ راوړیه دی. مفصلأ.

ددی شبهه جوابونه دادی:

(قالَ فِيْ مَجْمَعِ الرُّوَابِدِ (١٣٢١٠) فِيْ هَذَا الْبَابِ ثَلَاثَ أَحَادِيْكَ اثْنَانَ ضَعِيْفَانَ الْأَوَّلُ عَنْ عُتْبَةَ بْنِ عَزْرَوَانَ عَنِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ إِذَا أَضَلَّ أَحَدُكُمُ الْحَدِيثَ رَوَاهُ الطَّبَرَانِيُّ وَرِجَالَهُ قَدْ وُيَقُوْعَ عَلَى ضُعْفٍ فِي بَعْضِهِمْ إِلَّا أَنْ يَزِيدَ بْنُ عَلَيِّ لَمْ يُدْرِكْ عُتْبَةَ).

داروایت د دوه وجو نه ضعیف دیه یو په دیه روایت کښ

هغه پته نه لبری چه خوک دیه روایت د مجھول لره اعتبار
نه شته دارنگه د هغه عمل حجت بالکل نه شی کیدیه.
دویم دا چه که دا سرې بلال بن الحارث شی نو د هغه په
سند کښ سیف بن عمر الضبی الاسدی دی:
(وَيُقَالُ التَّمِيمِيُّ وَيُقَالُ السَّعْدِيُّ الْكُوفِيُّ وَقَدْ ذُكِرَ هَذَا لِرَجُلٍ فِيْ مُصَنَّفِ الْفَتوْحِ وَالرِّدَدِ مِنَ الْمَجْهُولِينَ وَقَالَ عَبَّاسُ سُنْ يَحْيَى ضَعِيفٌ، وَقَالَ أَبُو دَاوَدَ: لَيْسَ بِشَيْءٍ وَقَالَ أَبُو حَاتِمٍ تَرْوُكُ، وَقَالَ أُبْنُ حِبَّانَ مُتَهَمٌ بِالْزَنْدَقَةِ).
او سیف بن عمر الضبی دیر ضعیف بلکه زندیق راوی
دی او مجھول هم دیه په نزد بعض علماؤ نو دا قسم روایت
لره هیخ اعتبار نه شته چه د عقیدیه یوه مسئله دیه په
داسے غلط او ضعیف یا موضوع روایت باندیه ثابته شی
(التوصل ٢٥٢)

او تاریخ کبیر د بخاری کښ دا روایت داسیه راغلیه:
(قَالَ عُمَرُ: يَارَبِّ لَا أَلُو إِلَّا مَا عَجَزْتُ عَنْهُ. قَالَهُ فِيْ قَحْطِيِّ)
(اَسَ اللَّهُ! زَهْدُ قَوْمٍ دِيرَ رِعَايَتُ كَوْمٍ او كوتاهی نه کوْمٍ مَكْرُ
کوْمٍ شی چه زما د وسْعَ نه کیږی نو ته ما په هغه مهه
رانیسه. د قحط په وخت کښ دا خبره کریه (و))

بيان فانظر ذلك فانه هام جداً جزى الله الشيخ الالباني عنا
وعن الاسلام !

0000000

اوومه شبهه :

داده چه کعب بن حمزه په اشعارو کبن «یا محمد»
وئیله دیه (یا مُحَمَّدٌ یا مُحَمَّدٌ یا نَصْرَ اللَّهِ إِنْزِلُ).
انتهی کذا فی فتوح الشام (١٩٦) للواقدي.
دارنگه په بهنسا جنگ کبن د مسلمانانو د اشعارو و
(یا مُحَمَّدٌ، یا مُحَمَّدٌ) (یا نَصْرَ اللَّهِ إِنْزِلُ).
فتح الشام (٢١٨١) للواقدي.

ددے شبهه جواب داده چه واقدي مؤرخ دی چه
علماء د هغه په باره کبن داسې وئیله دی :

(قالَ أَخْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ هُوَ كَذَابٌ يَقْلِبُ الْأَحَادِيثُ وَقَالَ أَبْنُ
مَعِينٍ لَيْسَ بِشَفِقٍ وَقَالَ مَرْرَةً لَا يُكْتَبُ حَدِيثُهُ وَقَالَ الْبَخَارِيُّ
وَأَبُو حَاتَمٍ مَتْرُوكٌ، وَقَالَ أَبُو حَاتَمٍ وَالنَّسَائِيُّ : يَضَعُ الْحَدِيثُ
وَقَالَ الدَّارِقُطْنِيُّ فِيهِ ضُعْفٌ وَقَالَ أَبْنُ عَدِيٍّ أَحَادِيثُهُ غَيْرُ
مَحْفُوظَةٍ وَالبَلَاءُ مِنْهُ وَقَالَ أَبْنُ الْمَدِينِيُّ يَضَعُ الْحَدِيثُ وَقَالَ
إِسْحَاقُ بْنُ الطَّبَاعِ : رَأَيْتُ الْوَاقِدِيَّ فِي طَرِيقِ مَكَةَ يُسَيِّءُ

دوه ضعيف راویان دی - دویم دا چه حدیث منقطع دی -
٢ - دویم حدیث : عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا
انْفَلَّتْ دَابَّةُ الْحَدِيثِ (رواه أبو عبيدة والطبراني وفيه معروف
بْنُ حَسَانٍ وَهُوَ ضَعِيفٌ) (دا حدیث هم ضعیف دی، انظر
هذا التفصیل فی التبیان (١٤٦)

وَقَالَ الْذِهْبِيُّ قَالَ أَبْنُ عَدِيٍّ مَعْرُوفٌ بْنُ حَسَانٍ مُنْكَرٌ
الْحَدِيثُ وَرَأَدَ أَبْنُ حَجَرٍ فِي الْلِسَانِ مَجْهُولٌ).

او دریم حدیث کبن دا قسم الفاظ نشته بلکه په هغه
کبن ذکر د ملائکو شویه دی، د غائب یا د مری کوم ذکر په
کبن نشته - نود داسې قسم ضعیف روایاتونه شرک
ثبتول او یا په هغه استدلال کول د جا هلانو کار دی - دا
تفصیل په البصائر کبن هم اوگوره (١٩٢، ١٩٠).

دارنگه رسید احمد گنگوهی فرمائی : دی کبن نداء
مروته نشته بلکه غائب او مرته آواز کول شرک دی
اوگوره (٩٠، ٨٨، ٨٩/١) دارنگه اوگوره ضعیف الجامع
الصغری للحادیث الالباني ص (٣٨٣) رقم الحدیث (٤٤٠)
وسلسلة الاحادیث الضعیفة والموضوعة (٦٥٦/٦٥٥)
تفصیلاً مع الرد على هؤلاء المشركون باتم تفصیل واوضح

اعتبار نشته اول به دليل دقرآن او سنت صحیحه نه را وړئه بیا به تائید کښ اقوال پیش کړئ او چه ته صرف اقوال د علماء دليل ګرځوئه نو دا خه دليل نشي کیده.

دوم دا چه د نابغه په اشعارو کښ دا الفاظ دی

وَيَا قَبْرَ النَّبِيِّ وَصَاحِبِهِ | آَلَّا يَأْغُوْنَنَا لَوْتَسْمَعُونَا

پدې بیت کښ د قبر نوم اخستل شوئه دی او په آخر کښ د الفظ دی (لو تسمعونا) کچرته تاسو اوريدل کوله شئ ایه قبر در رسول الله او ایه قبرد ابوبکر او عمر، نو پدې روایت کښ رد دی پدې چه غائب او مړی ته آواز کولې فائدې دی.

بله دا چه ددې روایت سند په الاستیعاب د ابن عبد البر (٥٨٦/٣) په حاشیه د الاصادۃ کښ نه دی ذکر کړئ نو په بے سندہ قصه دین ثابتول د اهل زیغو کاردي، قرآن او سنت زمونږ او ستاسو د عقیدې د پاره کافی دی، دی باب کښ قصوته حاجت نشته.

او په مرثیه د صفیه رضی الله عنها کښ په اشعارو کښ داسې الفاظ نقل دی:

صلحة و قال ابن راهويه هو عندي من يضع الحديث ثم قال ذهب في الميزان بعد ما ذكر الآقوال فيه واستقر الاجماع على وهي الواقعى - ميزان الاعتدال (٦٦٢/٤) الى (٦٦٦) قال ابن حجر في تقيييف التهذيب : الواقعى متوك مع سعة جمه (٣١٢/١)

ددې عبارت حاصل دادې چه د مذکوره روایاتو نقل
ونکی کذاب دروغجن سړی دی.

دوم جواب دادې چه حجت صرف په کلام د الله او په
حادیشو در رسول الله ﷺ کښ دی په بل کس کښ هیڅ
حجت نشته - دریم دا چه دی روایاتو کښ د الله نه مدد
وختل دی، در رسول الله ﷺ نه پکښ مدد غوختل
نسته نود جا هلانو استدلال پرسی صحيح نه دی.

اتمه شبهه:

اشعار د نابغة الجعدى :

دارنګه اشعار د صفیه رضی الله عنها - دارنګه اشعار د
بنب بنت علی دوی پیش کوي چه په بعضو کښ لفظ د
رسول الله وغيره راغلې دی.

ددې شبهه جوابونه، اول دا چه اشعارو لره دین کښ خه

دویم دا چه سند ددیے روایت را اول پکار دی او هغه کوم دی؟ حکم که چه دین کبین یې سندہ خبرو له اعتبار نشته دریم دا چه دا خو مرثیه ده چه د حسین رضی الله عنها په باره کبین وئیلے شویں ده او په مرثیه کبین خطاب کول مقصد نه وی بلکه د ژوندو زرہ نرمول مقصد وی، لکه د ابن کثیر په البداية والنهاية (٢١٠/٨) کبین دی.
نو په اشعار او غير مسند اقوال و باندیه خپل دین بریادول او خپله عقیده او د عوامو مسلمانانو عقیده گنده کول نه دی جائز، آیاتاسو دانه دی اوریدلی چه په باب د عقیده کبین یقینی دلائلو ته ضرورت دی، او په ظنیاتو او ضعیف روایاتو عقیده نه ثابتیږي.

بلکه صحیح قول دادیه چه په ضعیف السنده حدیث مرفوع باندیه یو عمل نه شی مشروع کیدیه نو پاته لا مقطوع او ضعیف او یا شعر او بیت او مرثیه باندیه خپل دین ثابتول د جھلاو کار دی، هر مسلمان له پکار دی چه د خپل ایمان حفاظت او کړی او د مشرکانو او مبتدعینو په غلط روایاتو او مزخرفو خبرو دوکه نه شی، حکم د هرې خبری پیوس به الله پاک زمونږ او تاسو نه کوي، خصوصاً

الآ يَارَسُوْلَ اللّٰهِ كُنْتَ رَجَاءَنَا | وَكُنْتَ بِنَا بَرًا وَلَمْ تَكْ جَاهِيْنا

دا حدیث او لا ضعیف دی، منقطع دی په مینځ دعروة بن الزبیر او د صفیه کبین حکم عروه په سنه (٤٩) کبین یدا شویں دی او صفیه رضی الله عنها دعروه نه نهه کاله خکبین وفات شویں ده، کما فی التوصل (٣٢٤ / ٣٣٢)
دویم دا چه داروایت مجمع الزوائد (٣٩ / ٩) کبین را پرسی او هغه د مرثیه (ستاینه) روایت دی پدیے کبین نداء ررض نه وی بلکه صرف توجع او تَحَزُّن (غم او خفگان کاره کول) غرض وی، لکه علماء پدیے خبره پوهیږي.
نو پدیے استدلال کول هم غلط دی، او هرچه آواز او سعاد زینب بنت علی دی نو هغه دادیه:
(یَا مُحَمَّدَاهُ، يَا مُحَمَّدَاهُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْكَ وَمَلَكُ السَّمَاءِ الْخَدَايَا وَالنَّهَايَا (١٩٣/٨)

د هغه جواب دادیه چه زینب یو هزنانه ده دهغه قول په بت باندیه خه دلیل نه شی کیدی، بلکه قرآن او حدیث نیوں پکار دی، نو ای مسلمانانو د هر رطب او یابس مده او اوج) پسے خپل دین مهتابع کوي.

خاتمه

ددي رساله حاصل دادي چه ددي مذكوره الفاظ شركيه او بدعويه نه خان ساتل فرض دي او کوم الفاظ چه مو هم د شرك وي اگرکه ستاعقيده دشرك نه ده خوبیا هم خان ساتل ترس پکاردي، بعض د هغه الفاظ مو همه و نه « يارسول الله » وئيل دي که دا چغه د استغاثه دپاره وي نو بيا شرك ددي، او دارنگه که غائبانه وي، او که درسول الله عَبْدِ اللَّهِ مونبر په ژوند کبن مخامن شوي وي نو بعيته ادب او احترام ددي، او پس د مرگ نه دقير په خواکبن بهترین درود چه متفق عليه روایاتو کبن نقل ددي هغه: « اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجید»۔ (جلاء الافهام)

دا درود وئيل پکاردي او ددي درود نه بل خه ته اعراض

ایمان تپوس خو ډير ضروري دی لکه خرنگ چه ايمان را او پل فرض دي۔

دارنگه د ايمان د جوري دو او خرابيدو علم هم فرض دي، نو مسلمان بحیثیت مسلمان دي د کلمات شركيه او بدعويه نه خان او ساتي، دا وجهه ده چه رسول الله عَبْدِ اللَّهِ مونبر ددي الفاظونه منع کري يو، چه يو انسان او وائي: (ماشاء الله وشت) يعني کله چه د الله خوبنه شي او ستا خوبنه شي دارنگه (أَنَا فِي حَسْبِكَ) (زه تالره کافي يم) وَمَالِي إِلَّا أَنْتَ (زمانور خوک نشته صرف تهئ) (وَخَبِيَّتُ نَفْسِي) (زمانفس خبيث شو) (وَيَا خَيَّةَ الدَّهْرِ وَرَاعَنَا) (ای نا اميدي د زمانه او راعنا الفظ) ددي الفاظ وئيلو نه مونبر منع شوي يو، دارنگه د تولو مو هم الفاظونه منع راغلے ده کما في رد المحتار والقرطبي (٥٧٢) والحواب الكافي لابن القيم (١٢٥)

و سبحانك الله وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت استغفرك واتوب اليك وصلى الله على نبينا محمد وآلـه وصحبه وسلم تسليماً كثيراً

وَسُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ

تمت يوم الاحد ٢٢ / صفر المظفر سنة (١٤١٢ هجري)

بعد صلوة العصر

في جامعة تعليم القرآن والسنة مسجد حمزة
رضي الله عنه بيرون گنج گیت بشاور باکستان
بیراع العبد الضعیف "ابو محمد امین الله" والحمد لله رب
العالمین.

کول نقصان دی، او که «السلام عليك يارسول الله» اووائی
د قبر په خواکین نوداد صحابو نه نقل شته لکه موطا
امام مالک کین دابن عمر رضی الله عنہ روایت دی چه هغه به داسی
سلام اچولو کله به چه د سفر نه راغی او در رسول الله علیہ السلام د
قبر زیارت به کولو، كما فی مجموعۃ الفتاوی
او هرچه کلمه د «یامحمد» ده نو هغه په تولو طریقو
سره حرامه ده، که غائبانه وی او که مخامخ وی او که د قبر
په خواکین وی. چکه هغه شرك دیه یا یه ادبی ده، دارنگه
نداء غائب ته د مدد دپاره حرامه ده. او که مدد دپاره نه وی
نو موهم د شرك ده او لغوه ده او دیه نه اجتناب (پرهیز)
لازم دیه او داد دین ضروری مسئله ده په ضعیف او
منگرت روایاتونه ثابتیری، او دارنگه په شروحه او
حوالشیو او په مجملاتونه ثابتیری، هر مسلمان له د حق
اتباع پکارده د ضد او تعصب نه به الله تعالیٰ ته توبه منی
تول او بیاسو.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library